

Overheid: groot deel mkb mag failliet gaan

Fotografie: Peter Hiltz | ANP | Hollandse hoogte

De teloorgang van de Nederlandse trucker
► 4

Hennep (cannabis) kan de wereld redden
► 8

VS profiteert van opblazen NordStream, Rusland krijgt schuld ► 13

Stroomuitval dreigt komende winter ► 14

Karel Beckman

Topfunctionarissen van het ministerie van Financiën en De Nederlandsche Bank vinden het niet bezwaarlijk als een flink deel van het mkb failliet gaat. Zij stellen dat faillissementen van energie-intensieve bedrijven “duurzaamheid aanjagen” en “geen maatschappelijk ontwrichtende werking hebben”. Mkb-experts noemen de uitspraken schandelijk en waarschuwen dat delen van het mkb op omvallen staan.

“Mkb-ondernemers dreigen de nieuwe werkende armen te worden”, zegt Lex van Teeffelen, lector aan de Hogeschool Utrecht, die vier keer per jaar onderzoek doet onder 12.000 ondernemers. Volgens Van Teeffelen zit 40 procent van de ondernemers onder bijstandsniveau en dit zal fors oplopen als de energieprijzen zo hoog blijven. “Dit gaat een veel bre-

dere groep ondernemers treffen dan het coronabeleid deed. Velen zullen hun huis moeten verkopen.” De Nederlandsche Bank stelt in een recent rapport dat producenten van meel, karton, papier, ijzer, staal, stalen buizen, keramische producten, zuivelproducten, chemische producten, zeep, was- en reinigingsmiddelen en verwerkers van aardappelen, groente en fruit “hard geraakt” worden door de hoge energieprijzen. Volgens DNB zal 55 tot 90 procent van deze bedrijven in de rode cijfers terechtkomen als er geen oplossing komt.

“Ondernemers zijn de nieuwe werkende armen”

Maar DNB ziet daarin geen reden voor steun: “Steun houdt niet-levensvatbare en niet-toekomstbestendige bedrijven in stand”. Het gaat “vaak om bedrijven die toch al toe zijn aan een strategische heroriëntatie vanwege hun bijdrage aan de klimaatverandering”. Steun zou “verduurzamingsprocessen kunnen vertragen”, aldus DNB.

Ambtenaren van het ministerie van Financiën sluiten zich hierbij aan. In een advies aan minister Kaag voor Prinsjesdag, stellen zij dat faillissementen onderdeel zijn van een “gezonde marktdynamiek”. Dit “jaagt verduurzaming en innovatie aan”. De ambtenaren erkennen dat andere Europese landen wel “directe steun bieden aan energie-intensieve bedrijven”, maar raden dit Kaag af, want “op deze manier wordt de prikkel tot energiebesparing ondergraven”. De regering kondigde op Prinsjesdag wel steun aan voor huishoudens vanwe-

ge de dure energie maar niet voor het bedrijfsleven. Ton van der Schelde, partner bij mkb-adviseurs BSCO in Hellevoetsluis, noemt de uitspraken “schandelijk”. “70 procent van de werkgelegenheid komt van het mkb. Dit is de ruggengraat van onze samenleving.” Pancras Pouw, voorman van BeUnited, een mkb-belangenorganisatie met 40.000 leden, stelt dat ook horeca, retail, kappers, slagers, transportbedrijven en de glastuinbouw met hun rug tegen de muur staan. “Het gaat om 450.000 bv’s en 1,5 miljoen zzp’ers met 6 tot 7 miljoen medewerkers. Het zijn deze bedrijven en hun medewerkers die belasting betalen, niet de multinationals.” Van der Schelde en Pouw vinden dat de regering het gasveld in Groningen weer moet opstarten om de energiecrisis te lijf te gaan.

► **Mkb dreigt te worden weggevaagd door overheidsbeleid** P.3

Week van de Vaccinatieschade – Voorstanders Covid-injecties maken draai

Van onze redacteur

De Week van de Vaccinatieschade die de afgelopen week door De Andere Krant is gestart samen met andere vrije media, heeft een enorme respons teweeggebracht. Vele honderdduizenden mensen bezochten onze website, #vaccinatieschade was dagen trending op Twitter en vele vaccinatieslachtoffers durfden zich

te uiten. Tweede Kamerlid Wybren van Haga (BVNL) nam een exemplaar in ontvangst van de editie van De Andere Krant waarin vaccinatieslachtoffers hun verhaal deden. Tegelijkertijd maakten deze week diverse prominente medici die tot dusver de coronavaccinaties hebben gesteund, een radicale draai. Zij roepen op tot een einde aan de boosters vanwege de risico’s. De bekende Brit-

se hartspecialist dr. Aseem Malhotra, die de Covid-injecties promootte op de Engelse tv, stelt nu dat er grote zorgen zijn over de “cardiovasculaire veiligheid” van de vaccins. Hij kwam na uitputtend onderzoek tot de conclusie dat de dood van zijn vader door een hartstilstand toe te schrijven is aan het vaccin. Hij merkte op dat sinds de campagnes veel meer ambulance-oproepen voor hartstilstanden

worden gemeld. Veel collega’s vielen hem bij. In België uitte Michel Goldman (67), hoogleraar immunologie en farmacotherapie aan de universiteit van Brussel, die al decennia vaccinaties promoot, het vermoeden dat zijn lymfeklierkanker is verergerd door het Pfizer-vaccin.

► **Verslag van de Week van de Vaccinatieschade** P.17

Lees en steun De Andere Krant

► deanderekrant.nl/abonnement

€11
per maand
€ 120 per jaar

LOSSE VERKOOP:
€ 3,50
ABONNEMENT V.A.
€ 2,50

JAARGANG 2
24 PAGINA'S
NUMMER 38

8 719325 841534

BP

PERSOONLIJK

Giorgia Meloni

Ido Dijkstra

Europese conservatieven hopen dat de verkiezingsoverwinning van Giorgia Meloni in Italië een kentering betekent in de strijd tegen de totalitaire agenda van de globalistische elite. De 45-jarige leidster van de partij Fratelli d'Italia – in het Nederlands: de Broeders van Italië – won in de laars van Europa de verkiezingen met een campagne gericht op het behoud van traditionele waarden als 'God, vaderland en gezin'.

Meer kritische rechtse denkers vermoeden echter dat de politica niet meer dan een vooruitgeschoven pion van dezelfde elite is, oftewel: gecontroleerde oppositie. Want hoewel ze geregeld tegendraads is in haar uitspraken, zijn haar daden dat heel vaak niet. Hoewel ze tegen een verplichting zegt te zijn, heeft ze zich wel laten vaccineren. Ook droeg Meloni gewoon braaf een mondkap en staat ze niet handenschuddend, maar ellebogend op de foto. In het verleden was ze positief over Vladimir Poetin, maar afgelopen week sprak ze in een tweet openlijk haar steun uit voor de president van Oekraïne. 'Zelensky, je weet dat je kunt rekenen op onze trouwe steun voor de vrijheid van het Oekraïense volk. Blijf sterk en blijf standvastig geloven'. Ook zou Meloni lid zijn van het elitaire Aspen Instituut, al levert een zoekopdracht op de website van die organisatie naar haar naam nul hits op. Sommigen noemen haar 'WEE-puppet', maar in tegenstelling tot bijvoorbeeld 'onze eigen' Mark Rutte is Meloni geen 'Agenda Contributor' van het World Economic Forum.

De grote linkse mediabedrijven in de wereld zijn wel eens-gezind. De mainstream media in binnen- en buitenland typeren haar als 'radicaal-rechts' (NOS en AD), 'far-right' (BBC) of 'post-fascistisch' (Volkskrant). Nu.nl rept van 'de eerste extreemrechtse premier van Italië sinds Mussolini', al lijkt die kop een één-op-één kopie van de CNN: "Giorgia Meloni claims victory to become Italy's most far-right prime minister since Mussolini". Benito Mussolini was de man die in de jaren '40 van de vorige eeuw Italië tot een fascistische staat maakte. The Guardian schrijft dat Meloni "a danger to Italy and the rest of Europe" is. De 'rechts georiënteerde' media – wat deze begrippen tegenwoordig ook nog moge betekenen – kijken

Vrijheidstrijder, controlled opposition of 'nieuwe Mussolini'?

uiteraard met verbazing naar deze frames. De bekende Britse journalist Piers Morgan: "Far-right. Als je denkt dat ze dat is, moet je echt je nazi-/fascistische geschiedenis opfrissen. Ze is wat ze zegt dat ze is... centrumrechts. Links moet ophouden elke conservatieve tegenstander nazi's/fascisten te noemen. Het is zo lui". Ook de EU ziet de overwinning van Meloni als een bedreiging van de Europese eenheid. Voorzitter van het Europees Parlement, Ursula von der Leyen, waarschuwde dat als het in "Italië de verkeerde kant op gaat net als in Polen en Hongarije, wij gereedschap hebben".

Wat weten we zeker uit verifieerbare openbare uitspraken en informatie? Meloni – van 2008 tot 2011 was zij minister van Jeugd in het kabinet-Berlusconi IV – is inderdaad gevaccineerd, maar tevens tegen verplichting en de green pass, de Italiaanse coronapas. "Het idee om de groene pas te gebruiken om deel te kunnen nemen aan het sociale leven is huiveringwekkend, het is de laatste stap naar de realisatie van een Orwelliaanse samenleving. Een ongrondwettelijke waanzin die de Broeders van Italië

krachtig verwerpen. Voor ons is individuele vrijheid heilig en onschendbaar", tweette ze op 13 juli 2021. Sommigen stellen dat zij in het verleden voor deze discriminerende maatregel stemde, maar hard bewijs ontbreekt. Het partijprogramma van Fratelli d'Italia meldt "nee tegen de vaccinatieplicht tegen Covid-19, maar voorlichting, promotie en aanbeveling tot vaccinatie, met name naar leeftijdsgroepen in risicovolle leeftijd en kwetsbare situaties. Volledige keuzevrijheid tussen vaccins geautoriseerd door de EMA en AIFA en terugroepacties. Geen herinvoering van de groene pas en mogelijkheid tot screening in risicovolle omgevingen, ter bescherming kwetsbare mensen. Oprichting van een onderzoekscommissie voor het medisch en economisch beheer van de Covid-19-pandemie en bijwerkingen van vaccins".

In haar overwinningsspeech presenteerde Meloni zich als traditionele christelijke moeder, die strijd voor "God, Vaderland en Gezin". Ze is geen aanhanger van hedendaagse stromingen zoals de woke-ideologie. "Zeg ja tegen natuurlijke families, nee tegen de LHBT-lobby! Ja tegen seksuele identiteit, nee tegen genderideologie!", liet ze weten. Ook wil ze het in de wet een stuk moeilijker maken voor vrouwen om abortus te plegen. In haar verkiezings-speech breekt ze een lans voor 'het gezin als hoeksteen van de samenleving'. "Waarom is het gezin een vijand? Waarom zou je angstig moeten worden van het gezin? Er is een antwoord op die vraag: omdat het maakt wie we zijn. En alles wat ons maakt tot wat we zijn, is in deze tijd een vijand geworden. Voor degenen die willen dat we niet langer een identiteit hebben. Zij die ons willen maken tot slaven die alleen maar consumeren wat wordt verteld. Daarom is er ook een aanval op nationale identiteit. En er is ook een aanval op de religieuze identiteit. Er is een aanval op de genderidentiteit en een aanval op de gezinsidentiteit. Ik mag mezelf niet meer als Italiaanse, Christen, vrouw en moeder identificeren. Nee, ik moet inwoner x, met gender x, ouder 1 of 2 zijn. Een nummer. Want als ik alleen een nummer ben, als ik ontdaan ben van mijn identiteit en roots, dan ben ik een perfecte slaaf die leeft bij de genade van degenen die het geld beheren en de macht hebben."

Haar uitingen zijn dus wel degelijk overwegend rechts. Toch is ook de in Nederland opgegroeide Riccardo Barbieri, de vriend van Frida Chialastri die ook meedeelde aan de verkiezingen, zeer argwanend. "Er zijn veel vragen en onduidelijkheden over haar tegenstrijdige stellingen op verschillende momenten en over verschillende thema's". Op 22 november, stelt Barbieri, zal Meloni in elk geval over het vaccinatievraagstuk met de billen bloot moeten. "Dan stemt het Italiaanse parlement voor of tegen een vaccinatieverplichting voor haar burgers." ■

"Binnen de beroepsgroep is er geen consensus over HCQ"

als de patiënt daarmee instemt.

Met gelijkgezinde medici en patiënten richtte hij de website *Zelfzorg Covid 19* op. Door zijn inzet werd hij een van de bekendste en meest gewaardeerde gezichten van het verzet tegen de aanpak van corona door de overheid.

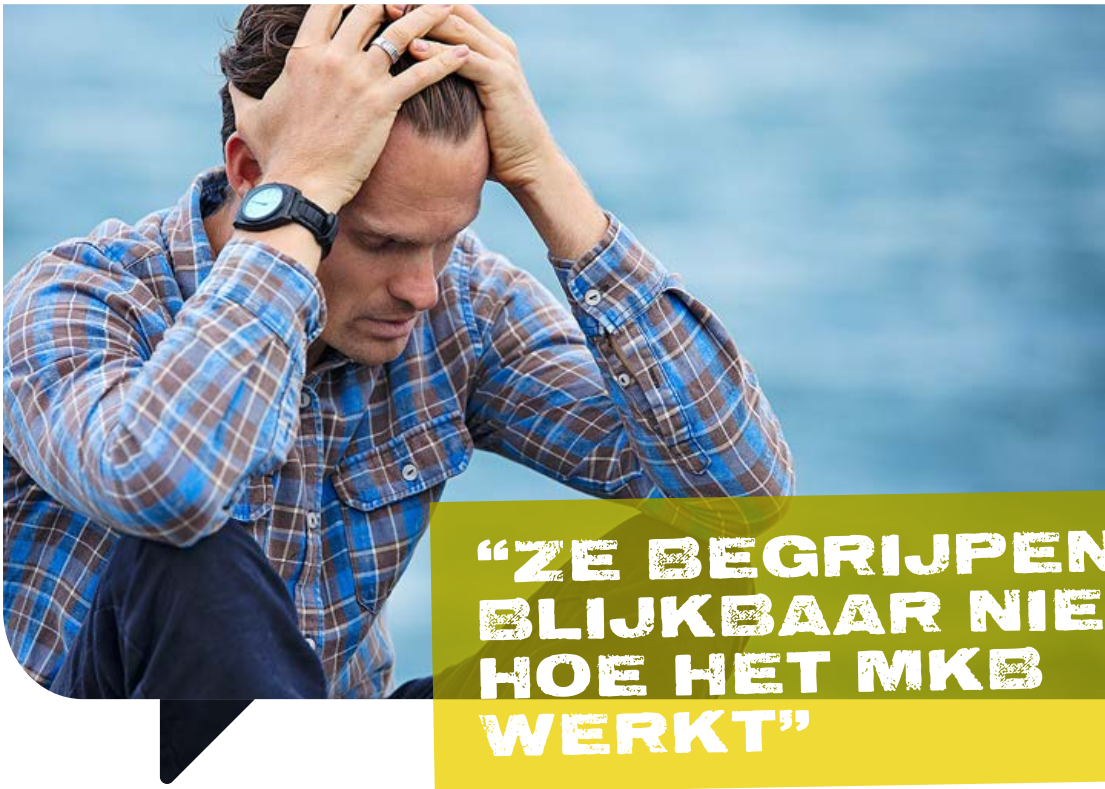
Elens' advocaat mr. Mooibroek, betoogt in zijn pleitnota dat "tientallen artsen en apothekers HCQ en ivermectine bij vroegbehandeling hebben voorgeschreven en daarvoor een boete kregen, maar alleen Elens moet zich tuchtrechtelijk verantwoorden". De advocaat stelt op basis van Wob-documenten die boven tafel zijn gekomen dat toenmalig zorgminister Hugo de Jonge "vanaf mei 2021 steeds nadrukkelijker aandrang op tuchtrechtelijke vervolging van Elens". Hij kwalificeert dit als

"ongeoorloofde politieke inmenging" en beschuldigt de IGJ van vervolgingsbeleid. Mooibroek stelt verder dat rond het middel HCQ sprake is van een 'scholens-trijd' binnen de beroepsgroep, dat er geen consensus is hoe dit geneesmiddel te duiden in de behandeling tegen Covid-19. Het is daarom niet correct Elens vanwege een "minderheidsstandpunt tuchtrechtelijk te corrigeren". Concluderend betoogde de advocaat dat Elens' uitspraken in de (sociale) media verantwoord zijn en acht "de ingediende klachten niet-ontvankelijk dan wel ongegrond". De uitspraak volgt op 18 november. Na de zaak is Elens bereid om zijn verhaal te doen in De Andere Krant. ■

Verschillende experts luiden de noodklok voor het midden- en kleinbedrijf (mkb) in Nederland. Door de hoge energieprijzen dreigen complete sectoren te worden weggevaagd, stellen zij. De Nederlandse overheid weigert echter hulp die in de ons omringende landen wel wordt gegeven. Het ministerie van Financiën vindt dat "faillissementen van energie-intensieve bedrijven geen maatschappelijk ontwrichtende werking hebben".

Mkb dreigt te worden weggevaagd door overheidsbeleid

Fotografie: Nathan Cowley

"ZE BEGRIJPEN BLIJKBAAR NIET HOE HET MKB WERKT"

Karel Beckman

"Mkb-ondernemers dreigen de nieuwe werkende armen te worden. Dit zegt Lex van Teeffelen, lector financieel-economische innovatie aan de Hogeschool Utrecht, tegenover De Andere Krant. Van Teeffelen, een van de drijvende krachten achter de Kleinbedrijf Index, een onderzoek onder een panel van 12.000 ondernemers dat vier keer per jaar wordt uitgevoerd door de Hogeschool Utrecht, verwijst hiermee naar de sterk gestegen energieprijzen waar veel bedrijfssectoren door worden getroffen.

De hoge energieprijzen gaan "een veel bredere groep ondernemers treffen dan het coronabeleid heeft gedaan", stelt Van Teeffelen. "Ondernemerslonen waren al erg laag. Veertig procent zit onder bijstandsniveau. Wij verwachten dat dit op kan lopen tot zeker 60 procent als de energierekeningen zo blijven."

Het ministerie van Financiën verklaarde vorige week in een advies aan minister van Financiën Sigrid Kaag dat er "geen economische redenen zijn om het mkb te steunen". Volgens de ambtenaren, die Kaag adviseerden voorafgaand aan de algemene beschouwingen, "heeft het energie-intensieve mkb de mogelijkheid om haar prijzen te verhogen omdat ze in mindere mate onderhevig zijn aan internationale concurrentie en omdat het koopkrachtpakket de vraag van consumenten zal verhogen. Faillissementen zijn onderdeel van een gezonde marktdynamiek". Van Teeffelen noemt deze redenatie "flauwekul". "Hoe komen ze erbij dat deze bedrijven hun kosten kunnen doorberekenen? We weten uit cijfers

van CBS dat 60 procent dat niet kan. Ik verwacht dat dit percentage nu zal oplopen tot 80 à 90 procent. Ze begrijpen blijkbaar niet hoe het mkb werkt." Van Teeffelen verwacht dat vele bakkerijen, slagerijen, horecagelegenheden, hotels, de glastuinbouw, kleinere transportbedrijven en andere bedrijven het niet gaan redden als de energieprijzen blijven zoals ze nu zijn.

Hij wijst erop dat bedrijven in Frankrijk, Duitsland en het Verenigd

Ton van der Schelde, partner bij BSCO (Business Support Corporation) in Hellevoetsluis, dat mkb-bedrijven ondersteunt en financieel adviseert, noemt de uitspraken van het ministerie van Financiën "schandalig". "Zeventig procent van de werkgelegenheid in Nederland komt van het mkb. Het zijn ondernemers die hun ziel en zaligheid in hun bedrijf stoppen. Ze vormen de samenhang, de ruggengraat van onze samenleving." Hij stelt net als Van Teeffe-

miek. Er is in de wereld geen tekort aan energie. Er is meer dan genoeg gas. Wij produceren zelf nog steeds 20 miljard kuub van de 40 miljard die we gebruiken, maar we exporteren daarvan 18 miljard kuub naar het buitenland. En het Groningen-veld houden we dicht." Van der Schelde vermoedt dat de overheid het beleid doordrukt "omdat ze ons van de fossiele brandstoffen af willen krijgen". Hij pleit voor een referendum over de heropening van 'Groningen'.

Van der Schelde wijst erop dat veel Nederlandse mkb-bedrijven op dit moment worden opgekocht door buitenlandse concerns en investeerders. "Mijn eigen podoloog is overgenomen door een Amerikaanse hedge fund en is nu onderdeel van een keten. Ik vind dat een verschraling van onze maatschappij. Straks loopt alles via de Unilevers en Amazons van deze wereld, en Amerikaanse en Duitse hedge funds. Dat moeten we niet willen."

Hij wil niet spreken van bewust beleid om het mkb te ondermijnen, maar denkt wel dat de overheid weinig op heeft met het mkb. "Grote bedrijven kun je makkelijker aansturen dan het mkb. Over kleine bedrijven heb je minder controle."

Pancras Pouw, oprichter en voorman van beUnited, een mkb-belan-genbehartigingsorganisatie met rond de 40.000 leden, noemt de adviezen van het ministerie van Financiën "typerend voor hoe de overheid naar het mkb kijkt. Ze hebben blijkbaar geen idee van de omvang van het mkb voor wat betreft de werkgelegenheid. Het gaat om 450.000 bv's en 1,5 miljoen zzp'ers met in totaal zo'n 6 tot 7 miljoen medewerkers. En het zijn juist deze bedrijven en hun medewer-

kers die belasting betalen, niet de multinationals."

Volgens Pouw is het doorberekenen van de hoge energielasten en de stijging van personeelslasten voor de meeste bedrijven onmogelijk. "Dan prijs je jezelf uit de markt." Vooral sectoren als horeca, retail, kappers, bakkerijen, slagers, saunna's, worden zwaar getroffen. "Ze worden nu in de steek gelaten. We zitten op de grootste gasvoorraad van Europa, maar we betalen de hoogste gasprijzen."

Volgens Pouw wordt de onverschilligheid vanuit de overheid naar het mkb deels veroorzaakt door de structuur van de belangenbehartiging. Lobbygroep MKB-Nederland is onderdeel van het werkbijbedrijf van VNO-NCW, dat de belangen van een paar duizend grote concerns behartigt. "Maar de belangen van de gemiddelde mkb'er zijn tegenstrijdig met die van multinationals."

Daarnaast is het mkb voor de overheid een "lastige groep". "Het grootbedrijf is lekker overzichtelijk. Bewust of niet, maar het mkb wordt door het beleid steeds meer uitgehouden." Volgens Pouw moet de oplossing niet worden gezocht in meer regelingen, maar in meer onafhankelijkheid. "Onze grootste uitdaging is: hoe worden we minder afhankelijk van de overheid?" Dat begint volgens hem bij "bewustwording". De eerste praktische stap: "Beëindig je lidmaatschap van je branche-organisatie. Ze zitten daar niet voor jou. Ze zijn ingekapseld in het systeem en met hele andere dingen bezig." ■

Huisarts Rob Elens eist vrijspraak van Medische Tuchtraad vanwege 'ongegronde aanklacht'

Ab Gietelink

Huisarts Rob Elens uit het Limburgse Meijel stond op vrijdag 23 september voor de medische tuchtraad. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd had hem aangeklaagd omdat hij hydroxychloroquine (HCQ) en ivermectine aan patiënten had voorgeschreven. Elens' advocaat eist op meerdere punten vrijspraak. De uitspraak is op 18 november.

Dokter Rob Elens, die voor de rechter werd bijgestaan door epidemioloog Dick Bijl, werd in april 2020 een nationale bekendheid omdat hij openlijk deelde dat hij

het zogenoemde 'Zelenko-protocol' had toegepast op enkele oudere patiënten uit de risicogroep, die naar eigen zeggen genazen van Covid-19. Het protocol bestaat uit een vijfdaagse kuur op basis van het 65 jaar oude anti-malaria geneesmiddel hydroxychloroquine (HCQ) in combinatie met zink en azitromycine. HCQ is mondiaal in vooraanstaande laboratoria getest en in diverse landen erkend als werkend geneesmiddel tegen Covid-19.

Ondanks dit succesverhaal, kreeg hij van de IGJ een verbod en later specifieke voorwaarden om HCQ te gebruiken. Een paar maanden later ging hij over tot het actief voorschrijven van het geneesmiddel ivermectine. Huisartsen hebben in Nederland de bevoegdheid om niet erkende behandelingen 'off-label' toe te passen,

als de patiënt daarmee instemt. Met gelijkgezinde medici en patiënten richtte hij de website *Zelfzorg Covid 19* op. Door zijn inzet werd hij een van de bekendste en meest gewaardeerde gezichten van het verzet tegen de aanpak van corona door de overheid. Elens' advocaat mr. Mooibroek, betoogt in zijn pleitnota dat "tientallen artsen en apothekers HCQ en ivermectine bij vroegbehandeling hebben voorgeschreven en daarvoor een boete kregen, maar alleen Elens moet zich tuchtrechtelijk verantwoorden". De advocaat stelt op basis van Wob-documenten die boven tafel zijn gekomen dat toenmalig zorgminister Hugo de Jonge "vanaf mei 2021 steeds nadrukkelijker aandrang op tuchtrechtelijke vervolging van Elens". Hij kwalificeert dit als

Nederlandsche Bank en ministerie van Financiën: geen toekomst voor "niet-duurzame" bedrijven

Stuurt de overheid bewust aan op een sanering van 'energie-intensieve' bedrijven, om het klimaatbeleid te ondersteunen? De Nederlandsche Bank stelt in een rapport over de hoge energiekosten dat op 18 juli verscheen, dat er "geen economische rationale is voor generieke steunmaatregelen". Volgens DNB gaat het bij bedrijven die worden geraakt door hoge energieprijzen "vaak om bedrijven die toch al toe zijn aan een strategische heroriëntatie vanwege hun bijdrage aan de klimaatverandering. Een deel van deze bedrijven zal (zonder aanpassing van productieprocessen) niet langer winstgevend zijn bij aanhoudend hoge energieprijzen. Overheidssteun voor niet-levensvatbare ondernemingen is niet doelmatig en valt economisch gezien af te raden. Bovendien zou de steun verduurzamingsprocessen kunnen vertragen." (bit.ly/hogere-energiekosten)

In een advies ("beslisnota") aan minister van Financiën Sigrid Kaag voorafgaand aan de algemene beschouwingen op Prinsjesdag, stellen ambtenaren van het ministerie dat "faillissementen van energie-intensieve mkb'ers" onderdeel zijn van een "gezonde marktdynamiek". Zo'n dynamiek "vermindert arbeidsmarktkrapte en jaagt verduurzaming en innovatie aan". Steun "vermindert de prikkel tot verduurzaming en gasbesparing, stelt Financiën. De ambtenaren erkennen dat andere Europese landen "binnen de voorwaarden van het Europese staatsteunkader" wel "directe steun bieden aan (energie-intensieve) bedrijven", maar raden Kaag af om hetzelfde te doen, want "op deze manier wordt de prikkel tot energiebesparing ondergraven". (bit.ly/beslisnota-prijspalafond)

ONDERNEMINGEN MOETEN MEEWERKEN OM DOELEN AGENDA 2030 TE REALISEREN

Verplichte Green Deal-‘deugrapportage’ dwingt bedrijven tot het maken van schulden

De Europese Commissie wil dit najaar de Corporate Sustainability Reporting Directive in werking laten treden. Per 2024 moeten alle bedrijven met meer dan 250 werknemers via een uitgebreide administratie aan overheden en investeerders laten zien of hun gedrag wel ‘deugt’, afgemeten aan de normen van de Green Deal. Deze milieubureaucratie brengt potentieel hoge kosten mee voor de ondernemer. Lachende derde lijken de met de elite bevriende accountantskantoren te worden.

Rypke Zeilmaker

Als het aan de Europese Comissie ligt, moeten bedrijven via omvangrijke rapportages van de eigen bedrijfsvoering gaan bewijzen dat ze aan de eisen van de Green Deal voldoen. Dit pakket beleidsinitiatieven is bedacht om de EU te helpen in 2050 ‘klimaatneutraal’ te zijn. Vanaf 2026 gaat dit ook voor de kleinere bedrijven gelden. Drang en dwang zullen opnieuw de methoden zijn. Voldoen bedrijven niet aan deze eisen, dan zal dat consequenties hebben. Het is de bedrijfsvariant van de veel besproken sociale kredietscore: voldoet een bedrijf niet aan de normen, dan moet er extra belasting betaald of grote investeringen gedaan worden om uiteindelijk ‘klimaatneutraliteit’ te bereiken. De Provinciale Staten van Eriesland gooide er deze week een schepje bovenop door te suggereren dat nieuwe bedrijven zich alleen mogen vestigen als zij klimaatneutraal beloven te zijn.

Deze voornemens, die Agenda 2030 van de VN in de kaart spelen, moeten duizenden miljarden euro’s kapitaal losmaken voor de gedroomde ‘groene economie’. De Dutch Sustainable Growth Coalition onder leiding van voorzitter Jan Peter Balkenende, voormalig premier van Nederland, sprak al eens over een bedrag van 12 biljoen (een 12 met twaalf nullen) euro voor 2030. Het verdienmodel voor investeerders, dat met wetgeving afgedwongen zal worden, voor investeerders en banken, heet ‘ESG-investment.’ *Environmental and Social Goals* is een andere naam voor de inmiddels veelbesproken en gepromote Sustainable Development Goals (SDG) van de VN. Het is dan ook geen toeval dat alle grote financiële spelers in de wereld erachter staan. Reuters, het bedrijf van mediamagnaat en miljardair David Thomson, organiseert op 1 en 2 november een evenement voor de driehonderd grootste financiële bedrijven in New York. De internationale nieuwsdienst spreekt over “het kapitaliseren op groene groei-mogelijkheden”.

Om het allemaal voor elkaar te krijgen, is een voor de leek ingewikkeld, ondoorzichtig web ontstaan van belangen(verstrengeling). Banken en de accountingindustrie werken voor deze groene lobby bijvoorbeeld nauw samen met het World Economic Forum (WEF). Management-directeur Oliver Schwab – inderdaad de zoon van WEF-voorman Klaus Schwab – stelde 15 juni al voor rapportage van zogenaamde ESG’s door bedrijven tot standaardpraktijk te maken. Het WEF ontwikkelde met onder meer accountantskantoor KPMG een eigen systeem voor deze sociaal-economische kredietscore, met 21 eisen waaraan het gedrag van een bedrijf moet voldoen.

Er is – nu ‘groen beleid’ nog vrijwillig is – al een wildgroei aan verschillende ‘deugstandaarden’. Te denken valt aan het Carbon Disclosure Project en de International Sustainability Standards Board. Het WEF en de Europese Commissie willen echter naar één universele standaard toewerken. Marktleider op het gebied van ontwikkelaars van deze ‘deugstandaarden’ is echter de sinds 2002 in Amsterdam gevestigde stichting Global Reporting Initiative (GRI). CEO Eelco van der Enden is werkzaam voor accounting-multinationaal Price Waterhouse Coopers, dat ook sponsor is van het werk van GRI. Het

Oliver Schwab – zoon van WEF-voorman Klaus – stelde al voor de milieudoelen en de sociale doelen tot standaardpraktijk te maken

‘non-profit’ miljoenenbedrijf GRI heeft negentig werknemers in dienst binnen en buiten Europa. Het bedrijf werd in 1996 opgericht in Boston en werkt nauw samen met de milieutak van de VN (UNEP).

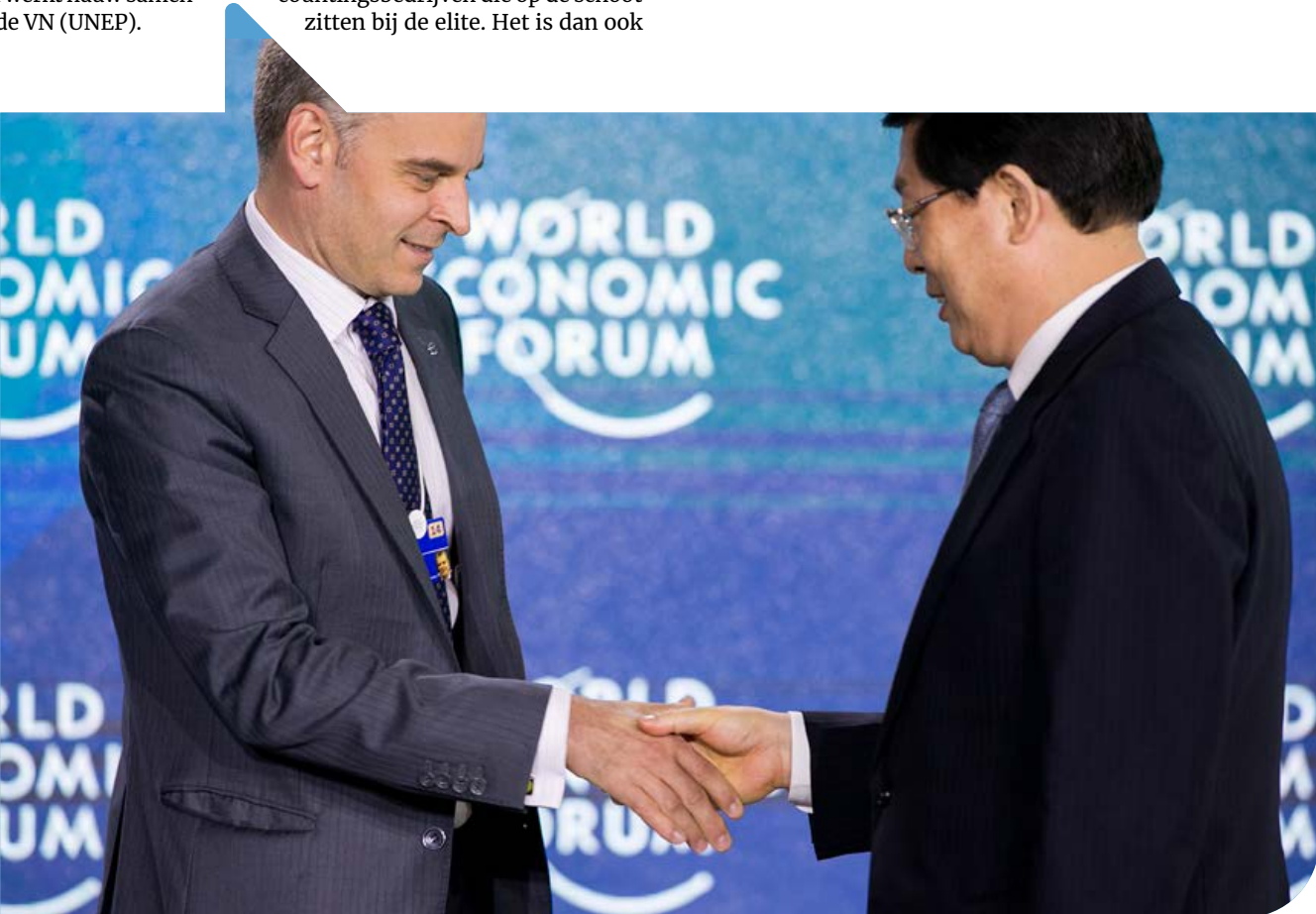
Al deze organisaties werken samen en eten op 2 november met Reuters samen kaviaar op het ESG-event. Het GRI-jaarsverslag van juli dit jaar, meldt dat mondiaal nu 5300 grote bedrijven gebruik maken van haar rapportage. GRI wil een ‘mondiaal gemeenschappelijke taal voor bedrijven om hun invloed te rapporteren’ beschikbaar maken als vrij publiek goed. Concreet staat in het laatste door de Zweedse regering betaalde GRI-rapport al aan welke eisen een bedrijf moet voldoen: de 17 SDG van de VN. Deze staan uitgesplitst 542 regels en normen waar je als bedrijf over moet rapporteren aan zowel

niet verwonderlijk dat Price Waterhouse Coopers (PWC) de rapportageplicht alvast toelicht.

Er is wel degelijk ook kritiek op de ontwikkeling. Het artikel *Overselling Sustainability Reporting* van Kenneth Pucker in Harvard Business Review, geeft een overzicht van de groeiemarkt van deze ‘deugrapportages’. In twintig jaar tijd is het aantal bedrijven met GRI-standaarden gegroeid van nul in 2000, naar meer dan vijfduizend nu. Tegelijkertijd is er geen effect zichtbaar bij de belangrijkste graadmeter die voor de rapportages geldt: de CO₂-uitstoot. Die ging verder omhoog, zo stelt Pucker vast. Groene accountancy leidt niet tot beter gedrag, stelde de directeur van Aspen Skiing Company in zijn boek *Getting Green Done*. “Metten en rapporteren zijn doelen op zichzelf geworden, in plaats van middelen om bedrijfsgedrag te verbeteren.” Zoals eerder gesteld zijn ontwikkelaars van deugstandaarden en gedragskeurmerken intiem verweven met accountant-multinationals als KPMG en PWC. Hoogleraar Accounting aan Durham University Business School, Carol Adams, bestrijdt de suggestie van belangenverstrengeling. “Het GRI-bestuur (board – red.) – de CEO uitgezonderd – krijgt geen beloning, want het is vrijwilligerswerk.” Ook Adams verrichtte werk voor de GRI.

De GRI streeft naar eigen zeggen een ‘wereldwijde transitie’ van de economie na uit de nobele gedachte dat de aarde behouden moet worden. Dat dit voor bedrijven in Nederland inhoudt dat ze moeten rekenen op een ingewikkelde, fijnmazige administratie – met veel hogere bedrijfskosten door accountantsrekeningen en gedwongen ‘groene’ investeringen, bijgehouden via een sociaal-economische kredietscore – doet voor hem blijkbaar niet ter zake. ■

investeerders als overheden. De bedrijven die dus het meeste gaan profiteren van het invoeren van de EU-richtlijn, zijn de accountingsbedrijven die op de schoot zitten bij de elite. Het is dan ook

Olivier M. Schwab, uitvoerend directeur World Economic Forum en Huang Xingguo, burgemeester van Tianjin, Volksrepubliek China, op het World Economic Forum 2014. Copyright door World Economic Forum | Benedikt von Loebell

Waarom diesel zo duur is

Sinds eind augustus betalen we in Nederland meer voor diesel dan voor benzine, een situatie die nog nooit eerder is voorgekomen. Tot begin dit jaar waren we eraan gewend dat diesel 30 tot 40 eurocent per liter goedkoper was. De hoge dieselprijzen hebben te maken met de sancties tegen Rusland, met afstand Europa's grootste leverancier van diesel en met een tekort aan eigen raffinagecapaciteit in Europa.

Illustratie: S. Bachstoen

Frank Knopers Geotrendlines

Europa heeft verregaande plannen om Russische olie en olieproducten te boycotten. Tot voor kort lukte dat moeilijk. In juli importeerden Europese landen zelfs ruim 20 procent meer Russische diesel dan in dezelfde maand van vorig jaar. Er kwamen in juli bijna 700.000 vaten diesel vanuit Rusland naar Europa.

Inmiddels verschuift de import echter naar andere landen. Volgens data-analysebureau Vortexa kwam 60 procent van alle geïmporteerde diesel in Europa in juli nog uit Rusland, terwijl dat in augustus daalde naar 51 procent en in september naar 44 procent. Deze daling wordt opgevangen door extra import vanuit het Midden-Oosten en Azië. Dat blijft niet zonder gevolgen. Het maakt diesel duurder in Europa, maar ook bijvoorbeeld in een land als India, dat meer exporteert naar Europa, waardoor er soms onvoldoende diesel overblijft voor de binnenlandse markt.

De marge op de productie van diesel steeg tot het hoogste niveau in dertig jaar

Ook importeert Europa sinds het begin van de oorlog in Oekraïne veel meer diesel uit de Verenigde Staten. Het is voor de Amerikanen een lucratieve afzetmarkt, omdat Europese consumenten een hoge prijs kunnen betalen voor de brandstof. Maar de dieselvorraden zijn hierdoor ook in de VS schaars geworden. Volgens cijfers van het Internationaal Energieagentschap (IEA) is de voorraad brandstof in de VS sinds 1996 niet meer zo laag geweest in deze periode van het jaar.

Het grote probleem voor Europa is dat het zelf weinig raffinagecapaciteit heeft om diesel te maken van ruwe olie. Europese raffinaderijen produceren structureel te weinig die-

sel om aan de binnenlandse vraag te voldoen, mede omdat ze door de energietransitie weinig hebben geïnvesteerd in productiecapaciteit. Daar valt niet op korte termijn iets aan te doen: je zet niet zomaar een nieuwe raffinaderij neer in Europa. Het tekort aan productie in Europa wordt traditioneel opgevangen door diesel uit Rusland te importeren. Deze route zal nu worden verstoord door de sancties. Handelaren hebben tot 5 december 2022 de tijd om alle contracten voor levering van ruwe olie uit Rusland af te wikkelen. De deadline voor olieproducten als diesel is vastgesteld op 5 februari 2023. Vanaf dat moment moeten handelaren andere leveranciers hebben gevonden.

Door de verwachte tekorten wordt de prijs op de termijnmarkten – voor levering in de toekomst – opgedreven. Dat vertaalt zich nu al in hogere prijzen aan de pomp, hoewel er dus nog geen sprake is van fysieke tekorten. De olie-industrie vaart er wel bij, want de winstmarges van de raffinaderijen nemen spectaculair toe. Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne is de marge op de productie van diesel bijvoorbeeld meer dan verdubbeld, van minder dan 30 naar meer dan 60 dollar per vat. Eind augustus steeg de marge zelfs richting 70 dollar per vat, het hoogste niveau in dertig jaar.

Wat er na deze periode zal gebeuren is de vraag. Als de vraag naar brandstof op het huidige niveau blijft, dan is er niet voldoende productiecapaciteit om de toch al geringe voorraden aan te vullen. Dat betekent dat Europa de komende tijd afhankelijk blijft van import, bijvoorbeeld uit de Verenigde Staten, het Midden-Oosten en India. Handelaren zullen waarschijnlijk wel routes weten te vinden om de sancties op Russische olie te omzeilen, maar daar betalen we wel een prijs voor. Ook de winstmarges van raffinaderijen blijven dan hoog. Mogelijk zal diesel zelfs op rantsoen gaan, hoewel tekorten aan diesel waarschijnlijk als eerste zichtbaar zullen worden in armere landen, omdat raffinaderijen hun diesel kunnen verkopen aan de hoogste bidder. Hogere prijzen kunnen ook leiden tot een lagere vraag, waardoor de prijzen weer zullen dalen. Maar dan zitten we wel in een diepe recessie, omdat diesel vooral gebruikt wordt in de industrie, landbouw en logistiek. ■

WILLEM FREDERIK ERN 

Broodje mugburger

ontzet (bn.; ontzette) [...] 2 door schrik verbijsterd [...]

Welke ontstaansgeschiedenis van het leven je ook wilt geloven, die van duizenden of die van miljoenen jaren, de mens heeft vanaf het allereerste begin vlees gegeten. Homo sapiens is een omnivoor. Hij eet alles. Hij slikt ook alles, zoals we vanaf maart 2020 hebben kunnen zien (nou ja, bijna alles, en niet iedereen doet dat). Naast omnivoren, bacterivoren en detrivoren (afvaleters), wordt de aarde bevolkt door carnivoren, vleeseters als katten en honden, en herbivoren, graseters. Tot die laatste categorie behoren onder andere hockeysverenigingen. Ze eten grasvelden en kalken kunstgras uit. Ook koaien zijn natuurlijk herbivoren, tenminste, als je ze geen dierlijke supplementen geeft maar voedt zoals het hoort: met louter planten. Zo bekeken is rundvlees dus eigenlijk een vegetarisch product.

Enkele tientallen jaren geleden werd de aanval tegen vlees eten ingezet, althans, de farmaceutische industrie gebruikte de ‘vleeszonde’ om een bepaald type medicijn aan de man te brengen, statines. Men stelde dat (veel) rood vlees eten je kans op een hartinfarct dramatisch zou vergroten. Toen dat sprookje ontkracht was, stelde men dat je van rood vlees (en vet eten) een te hoog cholesterolgehalte zou krijgen, waarna je aderen dichtslidden en je doodging. Nadat die mythe afgeserveerd was, bleek er goed en slecht cholesterol te bestaan en ging je dood aan de slechte variant. Maar ook dat bleek niet te kloppen, want uit het totaal van alle obducties die zijn gepleegd op aan een hartaanval overleden mensen, blijkt dat 50,1 procent een te hoog en 49,9 procent een goed of laag cholesterolgehalte had. Statistisch insignificant, dus. Ik beveel over dit onderwerp de website en boeken van professor Uffe Ravnskov van harte aan (www.ravnskov.nu/cholesterol). Dan weet je dat je lichaam dagelijks cholesterol ter waarde van zo’n dertien eierdooiers aanmaakt en dit er twaalf worden nadat jij zo’n overheerlijk gekookt eitje bij je ontbijt hebt opgepeuzeld.

SINDS KORT WORDEN VLEESETERS OOK VANUIT HET KLIMAATFRONT AANGEVALLEN

De decennialange misleidende reclamecampagne van Big Pharma, gesteund door de mainstream pers (waar hebben we dat onlangs toch nog meer gezien?) heeft wel effect gehad. Zelfs de biologische vleesleverancier adverteert met: “Eet minder vlees, maar wel eerlijk vlees”. En de pillenboeren verkopen voor miljarden aan statines, die maar één positieve werking hebben en dat is dat je tweede hartaanval erdoor wordt uitgesteld, overigens zonder dat je totale levensverwachting toeneemt. Statistisch gezien.

Sinds kort worden vleeseters ook vanuit het klimaatfront aangevallen. Hoewel lang en breed is aangetoond dat de mens niet meer dan een minuscule invloed op het klimaat heeft, blijkt nu toch dat vlees eten klimaatverandering veroorzaakt. De plegers van de huidige wereldwijde coup tegen de mens(elijk)heid menen daarom dat de omnivoor homo sapiens zijn vlees dient te laten staan ten faveure van insecten. Wel onhandig dat die milieuvriendelijke windturbines waar de klimaatgekke wereld mee vol plempen elk gemiddeld 40 miljoen insecten per jaar doden (in onze klimaatzone, statistisch).

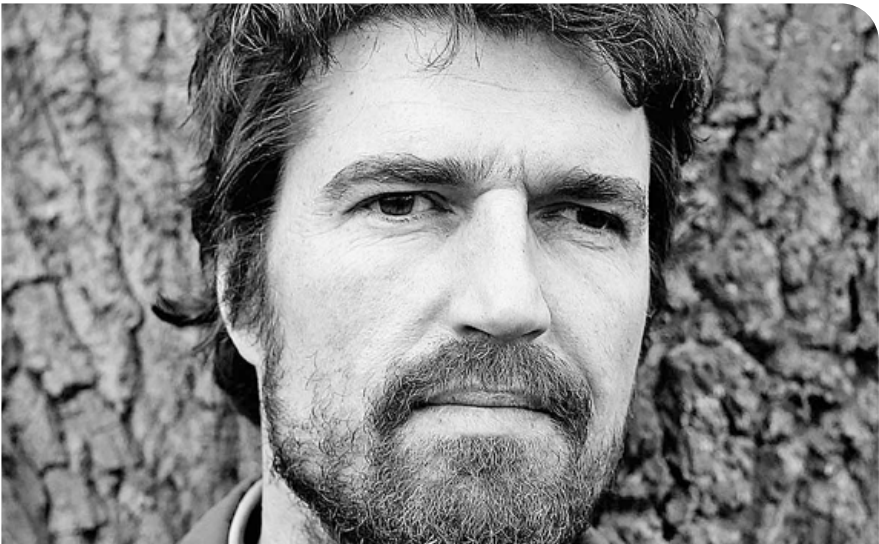
De tot nu toe meest waanzinnige actie van de klimatofoben komt voor rekening van de gemeente Haarlem. In de Spaarnestad is het voortaan verboden reclame te maken voor vleesconsumptie. Het begrip ‘Beleg van Haarlem’ krijgt er wel een bijzondere lading door. Het aldaar nieuw gevestigde Beter Belegde Broodjes Bij Bob Boktor adverteert met broodjes mugburger en berenklauw (van de schermbloem natuurlijk). Bobs broodje halfom is belegd met krekelvlees en gekookte kever. Haarlem werd in 1573 niet ontzet, maar dat is wel wat je anno nu over de antivleeswaanzin zou moeten zijn: ontzet.

En zoals altijd hebben de Duitsers de grootste, het grootste insect in dit geval: de Brandenburger tor. ■

► Willem Frederik Ern  is de auteur van drie romans, waaronder de ‘coronaramen’ *Oogst van de angst* (2021).

DeAndereAgenda

VOOR HET NIEUWE SAMEN LEVEN

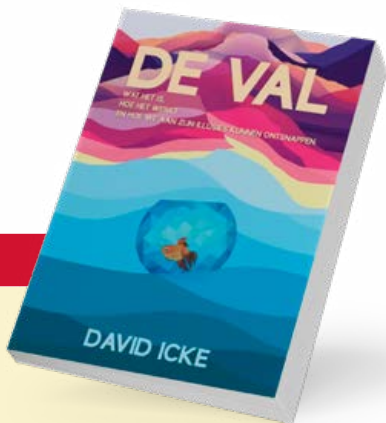
Nieuwe documentaire Marijn Poels

Documentairemaker Marijn Poels, onder andere bekend van zijn kritische films over klimaatverandering zoals Headwind 21 en PANDAMNED, waarin hij de kijker meeneemt op een verhelderende reis door de opkomende absurde wereld van het ‘Nieuwe Normaal’, is bezig met een nieuwe documentaire: De Oercode.

In deze onthullende documentaire wil Poels laten zien hoe de mensheid in een ‘gehoorzaamheidsformat’ is gekomen en hoe we hieruit kunnen komen. Hij wil een hoopvol en gedachte-stimulerend perspectief bieden van wie we werkelijk zijn en laten zien hoe we van veerkrachtige en sterke mensen naar afhankelijke, volgza-

me en angstige wezens gegaan zijn. Hij belooft ons te laten zien hoe de mensheid ooit was, wat onze ware kracht, trots en energie was en hoe we nu tot een bijna synthetische volgza-

me en angstige wezens gegaan zijn. Hij belooft ons te laten zien hoe de mensheid ooit was, wat onze ware kracht, trots en energie was en hoe we nu tot een bijna synthetische volgza-

BOEK VAN DE WEEK

De Val

Wat het is, hoe het werkt en hoe we aan de illusie kunnen ontsnappen

David Ickes uitgebreide onderzoek naar de structuur van de macht achter de schermen en de krachten achter de controle van de mensheid, wordt wel de ‘Steen van Rosetta’ van complotonderzoekers genoemd. Zijn nieuwe boek De Val beschrijft de illusionaire werkelijkheid en opent de deur naar de vrijheid in de ruimste zin van het woord.

De sluier van illusie zal worden weggetrokken en de onvoorstelbare waarheid die achter die sluier voor ons werd verborgen, zal je bevrijden. Meer dan 30 jaar na zijn realisatie, met 23 boeken op zijn naam en een publiek van meer dan 100 miljoen volgers, komt David Icke in zijn laatste boek met misschien wel de meest verstrekkende conclusie over de werkelijkheid ooit: de mensheid zit vast in een virtual reality-simulatie van ongekende proporties. Een conclusie die overigens ook binnen de reguliere wetenschap steeds meer gehoor vindt.

Hoe kan een jongen uit Leicester, zonder opleiding en zonder wetenschappelijke achtergrond, al meer dan drie decennia de wereld de spiegel voorhouden over de werkelijkheid, hoon en spot oogsten en uiteindelijk toch gelijk krijgen? Na een stuk autobiografie legt Icke haarfijn uit wat de essentie is van de werkelijkheid waarin de mensheid zich bevindt. Hoe die gevangen zit in de Matrix, gevangen in het wiel van reïncarnatie én hoe we daaruit kunnen ontsnappen.

David Icke €26,99 merlijnboekhandel.nl/de-val

Markt vol Liefde

In de sfeervolle kassen van Indoor Volkstuin Rijnsburg wordt een markt vol liefde georganiseerd waar je anderen kunt ontmoeten en inspiratie op kunt doen. Met de intentie elkaar te bemoedigen steeds weer te kiezen voor wat écht klopt en écht is afgestemd. Er worden oude patronen afgeschud, hoe we ooit dachten dat het ‘hooorde of moest’ en keren terug naar ons Hart. Dat wéét! Op het sfeervolle binnenterras kun je genieten van verse thee, koffie en vegan lekkers. Er is prachtige livemuziek, er zijn workshops en kraampjes.

Rijnsburg 8 oktober 11:00 – 16:00 €10 bit.ly/markt-vol-liefde

Lezing De toekomst van de mens

Café Weltschmerz organiseert weer een interessante bijeenkomst. En het zijn niet bepaald de minsten die een lezing geven: Mattias Desmet, Karen Hamaker-Zondag en Jan Storms geven acte de présence. De wereld staat momenteel voor de grootste omwenteling in de geschiedenis. De drie intellectuele zwaargewichten gaan met elkaar én met de aanwezigen in gesprek over de geestelijke, sociale en culturele ontwikkelingen in de nabije toekomst. De prijs voor een ticket is inclusief lunch, thee en koffie.

Driebergen 15 oktober 10:00 – 17:00 €65 bit.ly/toekomst-van-de-mens

Lezing Hennep (Cannabis) kan de wereld redden

Al meer dan 80 jaar wordt de veelzijdige en krachtige hennepplant op aarde gecriminaliseerd op basis van onwaarheden. Hennep is de enige plant op aarde die ons kan voeden, huisvesten, kleden, genezen en voorzien van energie. Hans Kamperman leeft dicht bij de natuur. Tijdens deze middag zal hij zijn kennis delen over de geschiedenis van hennep en de oneindige mogelijkheden die deze plant ons biedt. “Zoals bijvoorbeeld vrije energie, dat ons kan losmaken van het systeem zodat we weer vrij kunnen zijn.”

Oostzaan 9 oktober vanaf 14:00 €10 Aanmelden: jeanet@harmonysound.nl

Heb je tips? Mail naar: agenda@deanderekant.nl

Sociale Driegeleding Basis voor een nieuwe samenleving

In zeven weekendbijeenkomsten onder begeleiding van John Hogervorst en vijf gastdocenten wordt de sociale driegeleding van Rudolf Steiner behandeld. Deze kan als basis dienen voor een nieuwe samenleving. In drie onderdelen wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een denken dat helpt de samenleving te begrijpen én dat sociaal vruchtbaar kan worden ingezet. Deel I is een gezamenlijke studie en gesprek. In deel II wordt inzicht gegeven in historische en actuele ontwikkelingen en in deel III worden de zeven kernthema’s uit de sociale driegeleding behandeld.

Zutphen vanaf 14-15 oktober 16:00 – 20:45 €420 bit.ly/driegeleding-steiner

Verbindingsdag het Bewuste oosten

Woon je in het oosten van het land? Dan is deze feestelijke avond wellicht dé gelegenheid om gelijkgestemden te ontmoeten. Enerzijds Anderzijds (EZA) organiseert deze avond om de oostelijke regio’s samen te brengen en te verbinden. De samenkomst vindt plaats in restaurant Witkamp, waar men elkaar onder het genot van livemuziek en een drankje kan ontmoeten en informatie kan uitwisselen. Kortom, het wordt een avond van verbinding, muziek en plezier. De muziek wordt verzorgd door de coverband Highlight.

Laren 8 oktober vanaf 20:00 €10 bit.ly/verbinding-bewuste-oosten

Cursus Healing Hive Versterk je (zelf)

helende krachten

In deze cursus leer je jouw zelfhelende vaardigheden ontwikkelen. Want hoeveel theorie je ook leert: als je het niet toepast, zal je leven precies doorgaan zoals het altijd ging, ongeacht al die theoretische kennis. Het is dus belangrijk dat je de theorie in de praktijk brengt. Gedurende tien weken kom je vijf keer live bij elkaar (om de twee weken). In de tussenliggende weken ontvang je huiswerk (optioneel). Alle bijeenkomsten bestaan uit een kort deel theorie en minstens één oefening om mee te spelen.

Oegstgeest begin 13 oktober 19:30 – 21:00 €150 bit.ly/healing-hive

Op Hodenpijl ont-moeten, ont-dekken, ont-wikkelen

Op Hodenpijl is de laatste vijftien jaar ont-wikkeld tot restaurant, cultuurkerk, trouw- en rouwlocatie, centrum voor gezondheid en welzijn, vergaderplek én boerderij. Een plek waar mensen elkaar kunnen ont-moeten, ont-dekken wie ze zijn, wat ze willen en waar ze zich bewust kunnen worden van hun kracht en talent.

Het biologische restaurant vormt het hart van het bedrijf. Wekelijks bedenkt een team van koks een driegangenmenu dat past bij het seizoen en de streek. In het voormalige Pastoriegebouw staan gezondheid, wijsheid en welzijn centraal. Therapeuten en trainers bieden hier consulten en workshops aan in de alternatieve gezondheidsfeer. Op Hodenpijl biedt ook een programma met ‘bewuste’ onderwerpen over gezonde voeding, alternatieve geneeswijzen, coaching of spiritualiteit. Hier worden verschillende lezingen en presentaties over gehouden. In de voormalige Kerk heeft de preek van de pastoor plaats gemaakt voor concerten.

Met muzikanten als Lois Lane, Huub van der Lubbe en Stef Bos. Klassieke muziek maakt ook onderdeel uit van het programma. Elke derde zondag van de maand brengt dirigent Marco Bons nieuwe muzikanten mee voor Klassiek op Zondag. Achter op het terrein ligt de moestuin waar veel van het voedsel voor het restaurant vandaan komt. Inclusief blote voetenpad en labyrint. Kom ook eens kijken, laat je inspireren en voel de passie waarmee de mensen van deze prachtige locatie hun missie uitdragen.

ophodenpijl.nl

Verder vooruit in de tijd

Wim Hof Methode – Fundamentals Workshop

22 oktober Soest bit.ly/wim-hof-workshop

De Kundalini Yoga Experience

23 oktober Utrecht bit.ly/kundalini-experience

Klassiek pianoconcert in een knusse omgeving

23 oktober Oostzaan Aanmelden: jeanet@harmonysound.nl

INTERVIEW

Samen naar een meer menselijke samenleving

‘Een oproep tot vermenselijking van de samenleving’ is het thema van de tiende aflevering van de symposiumserie ‘De toekomst van de vrijheid’ die op zondag 16 oktober in Rotterdam plaatsvindt. Drijvende kracht achter deze symposia is Jan van Gils. “Voor het transformatieproces is het nodig mensen samen te brengen om met elkaar in gesprek te zijn en te komen tot omvorming van de samenleving.”

Corine Lepoutre

Van Gils is leraar natuurkunde en filosofie in het vrije voortgezet onderwijs en bekend vanwege zijn maatschappelijke betrokkenheid bij de discussie rondom 5G, waarvan zijn boek 5G, zegen of vloek (december 2020), een resumé is. Vandaag spreek ik hem over een ander onderwerp dat hem na aan het hart ligt: de transformatie van de samenleving. “De jaren ‘60 nemen in de maatschappelijke ontwikkelingen van de twintigste eeuw een opvallende plaats in, omdat toen het protest ontstond tegen het establishment, de westerse machtspolitiek, de kapitalistische economie en tegen de vernietigende omgang met de natuur. In dat tijdperk van transformatie zitten we nu.”

Waar het tegenwoordig veelgehoorde woord transitie duidt op geconstrueerde processen, is het woord transformatie meer omvattend, namelijk dat in het proces de mens het scheppende wezen is. “Transitie kun je organiseren, terwijl transformatie een holistisch proces is. Bij transitie worden nieuwe processen geïnstalleerd, bij transformatie wordt het omvormingsproces door het geheel gedragen. De grote transitie die men nu wil installeren is eigenlijk de grote reset. Dat is een transitie die wordt opgelegd, waarbij van transformatie geen sprake is. Het organische proces wordt vergeten en zelfs onderdrukt waardoor ook de mens geen rol meer speelt”, aldus Van Gils.

Zoals transformatie een holistisch proces is, is de mens een holistisch wezen. Al sinds zijn studie filosofie is Jan gefascineerd door de vraag ‘wie is de mens?’ Volgens filosoof, natuurwetenschapper en grondlegger van de antroposofie Rudolf Steiner is de mens niet een enkelvoudig maar een viervoudig wezen. “Het mensbeeld van Steiner zie je terug in de hele geschiedenis van de filosofie. Aristoteles leerde ons al dat

de mens verwant is met de aarde, de planten en de dieren. Daarbovenop heeft de mens nog iets van zichzelf, een innerlijke kern. Planten zijn levende ‘lichamen’, dieren zijn centrische wezens, zij hebben een innerlijk, een ziel. De mens is een excentrisch wezen, heeft een geest en kan zichzelf van buitenaf beschouwen, zijn eigen gedachten en gevoelens waarnemen vanuit zijn innerlijke kern. Dit wordt wel het ‘Ik Ben’ genoemd. Dit staat haaks op het puur lichamelijke beeld dat gemeengoed is in het materialistische wereldbeeld waarbij de mens alleen maar een lichaam en hersens heeft en eerder functioneert dan leeft.”

Door de groeiende totalitaire invloed op de maatschappijstructuur is het relevant je af te vragen wat de plaats en de rol van de mens is in de transformatie van de samenleving. “Er zijn op dit moment veel mooie initiatieven en experimenten, met andere vormen van geld, nieuwe scholen, nieuwe zorg. Dat is allemaal goed, dat ondersteun ik zeer, maar je moet ook weten welke kant het op moet. Ik denk dat ik een richting kan aanduiden waarbij macht niet tot grote manipulatie leidt, de vrijheid mogelijk is, er gelijkwaardigheid en betrokkenheid is, zorg voor elkaar mogelijk is en je toch een goed functionerende economie hebt. In het Frans is dat Liberté, Egalité, Fraternité. Vrijheid, gelijkheid en broederschap. Het gaat dan om

drie geleidingen. Vrijheid gaat over het ontwikkelen van de mens. Over scholing. Bij gelijkheid of gelijkwaardigheid gaat het over de politiek, die is van ons allemaal, dus dat betekent heel veel interactielagen. De mens moet bijvoorbeeld weer betrokken worden bij het maken van wetten. Via burgerraden zouden we dat kunnen bewerkstelligen. En ten derde de broederschap, de zorg voor elkaar, de economie. Want in de economie maken we producten voor elkaar, zorgen we voor elkaar en dat levert geld op. Dat proces moet rendabel zijn, dat is de geldcirculatie. En dat geld mag ten goede komen aan kunst, wetenschap en sport. Geld mag niet een instrument zijn van de macht zoals nu het geval is.”

Het tweegesprek begint augustus van Kees van der Pijl en Pieter Stuurman bij Café Weltschmerz, over de hiaten in de huidige politiek, beëindigen zij met de vraag ‘Hoe moet de maatschappij eruit gaan zien?’. Dit inspireerde Jan van Gils om beide heren voor het tiende symposium in de serie De vrijheid van de toekomst uit te nodigen: “Op het symposium zal Pieter Stuurman het accent leggen op de

mens die zelf in staat is te transformeren. Kees van der Pijl zal zich richten op de grondvesten van een nieuwe samenleving en ik ga in op historische en mensverwante samenlevings-principia. We gaan met elkaar in gesprek, ook de deelnemers, want we moeten het samen doen. Dat is mijn visie en daarvoor zijn deze symposia bedoeld.”

Symposium – De toekomst van de vrijheid

- Rotterdam, 16 oktober 10.30 - 17.15 uur
- Op basis van donatie
- zelf lunch meenemen
- www.antroposofierotterdam.nl
- Aanmelden: info@antroposofierotterdam.nl

FILMTIP

Departures – de laatste reis

In deze tijd waar de dood niet meer lijkt te mogen, of als onvermijdelijk onderdeel van het leven wordt omarmd, gunt juist deze Japanse film van Yôjirô Takita ons een prachtige blik op het laatste afscheid.

De tijdloos aandoende film uit 2008 gaat over Daigo Kobayashi. Hij is een getalenteerd cellist die onverwacht wordt ontslagen bij zijn orkest. Hij besluit daarop met zijn vrouw terug te keren naar zijn geboortedorp. Daar solliciteert hij voor een baan bij een reisagent. Deze blijkt echter alleen laatste reizen te verzorgen. Wanneer hij wordt aangenomen merkt hij dat zijn omgeving neer kijkt op zijn nieuwe baan als uitvaartassistent. Dat weerhoudt hem er niet van zich verder te bekwaamen in zijn nieuwe beroep. Hij krijgt daardoor niet alleen een andere kijk op de dood, maar ook op het leven.

Het is een film met fraai camerawerk die de tijd even doet stilstaan, zowel een lach als een traan brengt en je in verwondering meeneemt in het ritueel rond het laatste afscheid.

DVD Nederlands ondertiteld: filmreus.nl/product/departures-2 Online: bit.ly/Moviefone-departures

WOONCOMMUNITY DE NIEUWE MAESBERG

Vrij leven in het bos met een kudde paarden

Op enkele kilometers van Arnhem ligt geheel verscholen in de bossen een bijzonder landgoed: De Nieuwe Maesberg. Op dat landgoed staan tiny houses, wordt een moestuin onderhouden, lopen kippen, honden en een schaap, maar vooral veel – geredde – paarden. Het landgoed is al sinds 1900 in het bezit van de familie Braafhart, maar krijgt sinds de coronaperiode een andere invulling. Sonja Braafhart (48) en haar soulmate Kendres De Vlaeminck (51) vertellen over hun leven in deze woongemeenschap.

Saskia Frederiks

Enmaal aangekomen op het terrein, na een lange weg door het bos afgelegd te hebben, valt mij meteen op dat de paarden hier wel heel letterlijk een centrale rol spelen. De veertig tiny houses staan rondom de leefruimte van de paarden. De gemeenschap ademt een intieme, dorpse sfeer. Bij binnenkomst in haar tiny house verontschuldigt Sonja zich voor de plukken schapenvacht die ze opruimt en word ik welkom geheten door Kendres en drie kleine honden. Even later vertelt Sonja dat haar grootvader op het landgoed begon met een boerenbedrijf en er zo-merhuisjes neerzette zodat Arnhemse gezinnen met een krappe beurs ook op vakantie konden. Pas later werd het meer een camping. “Mijn vader heeft dat toen overgenomen. Mijn opa en oma hebben hier altijd bij gewoond, dat was vroeger heel gewoon. Mijn vader is toen met de paarden begonnen.”

Sonja’s passie voor paarden ontwikkelde zich tot professionele propertes, ze werd holistisch paardentrainer. Ze schreef zelfs een boek over vrij zijn en worden, samen met je paard. Toen zij het landgoed 21 jaar geleden overnam heeft ze flink wat

veranderd voor de paarden. “Ik wilde ze niet meer in boxen hebben, maar dat ze vrij los konden lopen en 24 uur per dag in de kudde leven. Nu zie je dat meer, maar toen was ik de eerste die een computer-gestuurde stal had.” Ze heeft hier altijd fijn gewoond met haar gezin, terwijl ze een camping runden. “Toen kwam corona en dacht ik ‘yes, dit is de tijd’. Het gevoel dat er iets móet gebeuren. Dat is waarom ik hier ben. Ik ben hier niet om

“Toen kwam corona en dacht ik ‘yes, dit is de tijd’. Het gevoel dat er iets móet gebeuren.”

campingeigenaar te zijn, maar om starter te zijn van een stuk grond met een stukje nieuwe aarde.”

Gelukkig kreeg de grond van de gemeente ook een woonbestemming – “een cadeau-tje van het universum” – waardoor ze de

community ook echt konden realiseren en zich er bewoners voor konden inschrijven. Volgens Kendres en Sonja vinden veel mensen de weg naar De Nieuwe Maesberg en is er een wachtlijst om er te wonen. Ze moeten kritisch zijn volgens Sonja: “Het gaat om iets groters dan onze persoonlijkheid. Als bewoner moet je je ook ten dienste stellen aan de community omdat dat goed voelt voor je.” Kendres vult aan: “Ik heb een taak, iedereen heeft dat, en dat kunnen we met elkaar bekrachtigen”. Volgens Sonja is hun doel “om met een hele mooie groep mensen samen te leven, een dorpje neer te zetten. We hebben het daarom een tiny village genoemd. Dat is het al, we hebben ook een moestuin, creëren ook zelf”.

Dat creëren doen ze ook in het holistische trainingscentrum waar zitkussens staan opgesteld voor activiteiten als trainingen, workshops en cursussen, die door hen zelf of anderen georganiseerd worden. Onlangs kondigden ze ook het Nieuwe Maesberg Festival aan, dat inmiddels verplaatst is naar mei 2023. Er komen dan verschillende muzikanten, sprekers, stands, workshops en uiteraard ook paarden. Op de Maesberg zijn ongeveer dertig paarden die ook vaak centraal staan in de

activiteiten van de bewoners. Die werken er bijvoorbeeld sjamanistisch mee. “Paarden zijn geen gebruiksvoorwerpen meer, zoals vanouds, maar we zien ze als zielen die aan het meetransformereren zijn naar de nieuwe aarde. Zo vormt alles een organisme, een samenwerking.”

Kendres: “Ik kijk vanuit een heel andere laag naar community’s. De hele aarde is een grote community, want alles dat leeft, is met elkaar verbonden. Alles wat groeit ook. Je werkt samen met je omgeving, of dat nu een plant of een boom is. Als mensen zich daarvan bewust zijn en beginnen zorg voor zichzelf te dragen, dan wordt, omdat net als in de natuur alles met elkaar verbonden is, het gemakkelijker je te verbinden met de omgeving”. Zo zijn ze op het terrein begonnen met het weghalen van de hekjes tussen de tuinen. Tervijl ze naar buiten wijst, zegt Sonja: “We willen hier graag één grote Anastasiatuin maken, zodat we wel ieder een eigen huisje hebben, maar dan wel in verbinding met elkaar”.

► www.denieuwemaesberg.nl

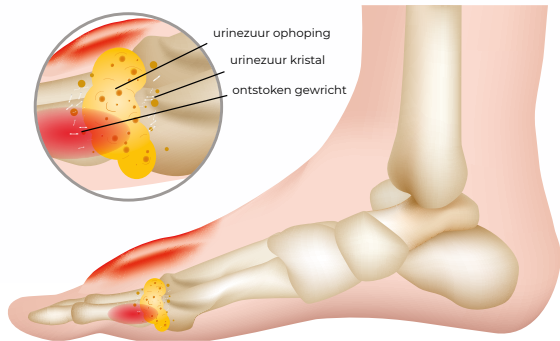
WE KUNNEN HET ZELF (8)

Jicht

ARJEN PASMA

In het Latijn: *arthritis urica*. Dat vertelt je dan precies wat het is: een ontsteking in een gewricht door afzetting van urinezuurkristallen in dat gewricht. Het is zeer pijnlijk en wel zo erg dat je er zeker wat aan wilt (laten) doen. Wat je vervolgens moet doen, moet je niet laten, want om die urinezuurkristallen volledig opgelost je lijf uit te krijgen, moet je volhouden en dapper zijn. Jicht komt veelal bij mannen voor en er zijn families waarin de aanleg voor dit probleem herkend wordt in de verhalen tijdens verjaardagen. Het is zeker ook een familieziekte. Oorzaak: het lichaam is te zuur en urinezuurkristallen gaan zich in voorkeursgewrichten afzetten en geven daar pijn en ontsteking. Beruchte plek is het gewricht van de grote teen. Reeds lange tijd vóórat er klachten ontstaan, is de vorming van die kristallen begonnen. Het betekent ook dat de weg terug vaak heel veel tijd vergt. De reguliere geneeskunde praat over 3 tot 33 maanden bij strikt volgen van de therapie. Ik weet dat het sneller kan, maar het is een klus, dat zei ik al. In deze tekst lees je hoe je er van af komt. In de kern komt het er op neer dat je je lichaam gedurende lange tijd in de ‘ontzuringssstand’ zet. De kristallen lossen dan op en dan plas je ze uit. Naast aanleg speelt je leefwijze (en vooral voeding) een zeer belangrijke rol en daarin schuilt tegelijkertijd de oplossing.

- Stop inname van alle alcohol. Totaal. Helemaal. Niks meer van dat spul.
- Stop eten van eiwitrijk voedsel: vlees, vis, kaas, ei.
- Ga aan de groente en het fruit.
- Eet salades met rijst.
- Matig je koolhydraten.
- Val af. Dat gaat automatisch met bovenstaande adviezen.
- Koop brandneteltinctuur (urtica tinctuur) en neem hiervan driemaal daags 20 druppels in een beetje water.
- Drink kruidenthee (geen zwarte thee en geen koffie) en water (met die urticatinctuur): zeker twee liter per dag.

Lees over natriumbicarbonaat en neem dagelijks wat in: dat helpt bij de ontzuring. Met bovenstaande regels zul je in een paar dagen verbetering gaan merken en de grote truc is dit lang vol te houden (in het begin zeer streng, later kun je wat meer koolhydraten toevoegen), maar blijf alcohol en eiwitten vermijden. Het duurt lang voordat de urinezuurkristallen (die je inmiddels niet meer voelt) opgelost en uitgescheiden zijn. Let op je urine: die wordt geler, waaraan je de uitscheiding van het urinezuur kunt zien.

Bovenstaande is een heel goede vervanger van een lading aan pijnstillers en ontstekingsremmers die overigens het probleem niet oplossen. Het zit hem in de leefregels. Mocht je je heel slap gaan voelen (je bent aan het afvallen), verhoog dan de inname van koolhydraten (rijst, brood, pasta), maar houd de eiwitten van je bord. Was je gewend heel veel koffie te drinken (8 koppen of meer per dag), stop dan niet in één keer, want je krijgt vervelende ontweningsverschijnselen. Blijf dan koffie drinken, maar elke dag een kop minder totdat je op 0 (nul) staat en hou dat vol. Het duurt nu helaas langer voordat je enig effect begint te merken, maar wees streng qua eiwitten en alcohol (stop dat rigoureus).

Tot slot vermeld ik nog een homeopathisch medicijn dat je zeker zal ondersteunen en dat is gemaakt van het spul waar je last van hebt: urinezuur of in de homeopathie ‘Uric acid’. Probeer er aan te komen in de 30K of C30 en ik weet zeker dat het bij de Hahnemann Apotheek te koop is. Desnoods helpt een homeopaat je erbij. Inname, zoals ik in eerdere columns (nummers 2 en 3 uit deze serie) vermeldde en bij een duidelijke verbetering ga je minderen, ook een dag (en daarna steeds meer dagen) overslaan. Let op je urine. Als de klachten helemaal voorbij zijn en de urine is weer normaal van kleur, introduceer dan weer langzaam waar je op dat moment zin in hebt en leid een gematigd leven. Want, jicht–lijders, jullie klacht komt voor het grootste gedeelte voort uit een bourgeoisisch leven. Jicht is de keerzijde ervan, de andere kant van die lekkere medaille.

Een strenge column! Dat vind ik zelf ook. Beterschap. ■

► Arjen Pasma is natuurgeneeskundige en homeopaat.

Disclaimer: Mijn columns zijn niet bedoeld ter vervanging van een diagnose of mogelijke voorgeschreven therapievorm van uw behandelend arts(en). Het is vooral bedoeld om uw eventuele mentale of fysieke klachten vanuit een eigen verantwoordelijkheid te bezien. Uw regulier of natuurgeneeskundig arts/therapeut kan u hier mogelijk bij ondersteunen.

DOE HET ZELF

Verlicht verkoudheid op natuurlijke wijze

De herfst is bij uitstek de tijd van het jaar dat we een verkoudheid kunnen oplopen en het is lastig om een verkoudheid te voorkomen. Het immuunsysteem kan ervoor zorgen dat je minder vatbaar bent voor een verkoudheid. Het lichaam heeft namelijk een bijna militair verdedigingssysteem tegen indringers dat begint bij de neus- en mondholte. Precies waar die indringers willen binnendringen om de slijmvliezen aldaar te infecteren.

Martine Rasing

Een verkoudheidje is bij het binnendringen nog onschuldig. Maar door onze verdedigingslinie alert en intact te houden kunnen ook schadelijkere elementen worden tegenhouden. Het immuunsysteem kan worden ondersteund door nu extra te letten op onze voeding (veel groente, fruit en vooral zelfgemaakte verse maaltijden), regelmatig een frisse neus te halen (het liefst in de natuur) en door extra vitamine C (ongeveer 2 gram per dag), vitamine D3 en K2 en bijvoorbeeld Echinacea in te nemen.

Een normale verkoudheid duurt over het algemeen niet langer dan een week, maar mochten we toch onverhoopt te grazen worden genomen door zo’n gemeen verkoudheidje, dan zijn er verschillende mogelijkheden om het beloop zo mild mogelijk te laten verlopen.

Wikkels en kompressen

Voordat de farmaceutische industrie een prominente rol innam, speelde de Europese natuurgeneeskunde een belangrijke rol. Daarbij werd veel gebruik gemaakt van plantaardige middelen in de vorm van tincturen of afkooksels (theeën). Maar er werd ook gebruik gemaakt van wikkels en kompressen. Hierbij wordt een plantaardig materiaal direct of gescheiden door een dunne doek op de huid aangebracht. In het geval van verkoudheid op de hals of de borst. Belangrijk is dat de gebruikte stoffen van natuurlijk materiaal zijn zoals katoen, zijde en/of wol.

Een warm uien- of gemberkompres is een goed middel dat verwarmend en ontspannend werkt bij een fiske verkoudheid. Een uienkompres kan probleemloos bij kinderen worden aangelegd, maar bij gember moet na 5 minuutjes wel even worden gecheckt of er geen ongewenste reactie ontstaat.

Snipper een flinke ui zo fijn mogelijk. Dat kan ook in de keukenmachine. Voor een gemberkompres, rasp zoveel gember dat er twee flinke eetlepels van zijn. Zet de stoompan op met water en breng aan de kook. Een gewone pan waar een vergiet in

past, werkt ook prima. Verpak de uien of de gember vierkant in de zakdoek en rol vervolgens losjes op. Laat dit pakketje 5 minuten stomen en haal het er met een tang uit. Rol uit en laat afkoelen op een bord tot het op de huid van borst of keel kan worden gelegd. Leg hier een hydrofiele doek of theedoek op. Wikkel er een lange wollen sjaal overheen en zet eventueel vast met krammetjes of veiligheids-spijlen. Leg een warme kruik onder de voeten en dek alles af met een comfortabel dekentje. Blijf een half uurtje liggen.

Nodig voor een kompres:

- 1 flinke, gesnipperde ui of 2 flinke eetlepels geraspte gember
- 1 dunne doek zoals katoenen zakdoek of verbandgaas
- 1 dikkere doek zoals een hydrofiele doek of dunne theedoek
- 1 wollen sjaal en een comfortabel dekentje
- 1 stoompan of pan met vergiet
- 1 kruik

Hete grog

Wie zich door al het gesnotter en gesnuif dan nog steeds een beetje ongelukkig voelt, kan zichzelf verwennen met een glas hete grog. Verwarm in een pannetje water voor iets meer dan een halve kop thee tot ongeveer 80 graden. Doe er een theelepel goede thee bij, pers een halve citroen uit, snij een plak biologische sinaasappel af en halveer deze. Voeg 2 plakjes gember toe, een gekneusde steranijs, een paar kruidnagels en wat kaneel. Voeg alles bij elkaar en laat 5 minuutjes op laag vuur trekken. Giet door een zeef in een mok en maak af met een flinke scheut rum of whiskey en honing naar smaak. ■

RECEPT VOOR MEIDOORN BESSENGELE!

Benodigheden

- 1 kg meidoornbessen
- 200 gram bruine basterdsuiker
- 1 theelepel kaneel

Was de bessen en doe ze samen met de suiker en kaneel in een pan met 2 dl water. Breng aan de kook, zet het vuur laag en laat 40 minuten zachtjes sudderen.

Druk alles met een pollepel, door flink te roeren en wrijven, door een grote of passeerzeef.

Heerlijk bij een kaasplankje, op brood, in yoghurt of op de pannenkoek. Gelei is minder lang houdbaar dan jam, maar het voordeel is dat er minder suiker in hoeft.

“IK WIL DAT MIJN KINDEREN OPGROEIEN IN EEN VREDIG EUROPA”

Duitse protestbeweging Friedlich Zusammen probeert nazi-framing te ontwijken

Politici en media zijn erin geslaagd critici van de coronamaatregelen te framen als extreemrechts of nazi-sympathisanten. Daardoor zijn veel Duitsers bang om zich openlijk uit te spreken tegen het draconische coronabeleid. Het burgerinitiatief #FriedlichZusammen positioneert zich als een vredelievende beweging uit het midden van de samenleving, die zich nadrukkelijk distantiëert van zowel linkse als rechtse extremisten. De Andere Krant sprak met oprichter Nicole Reese, een juriste uit Bielefeld. Zij heeft hoop dat er uit haar initiatief een grotere beweging zal ontstaan: er zijn alweer veel protesten aangekondigd.

Nicole Reese. Fotografie: Jana Legler

INTERNE VREDE, SOCIALE VREDE EN VREDE NAAR BUITEN TOE

Dide Penning

Nicole Reese neemt geen blad voor de mond als het aankomt op kritiek op het zeer restrictieve Duitse coronabeleid. “Dit hele theater kan ik niet meer serieus nemen, sinds er aan het begin van de zomer van 2020 besloten werd dat de restaurants weer open mochten maar de scholen dicht moesten blijven! Ik heb zelf vier kinderen en kon met eigen ogen zien hoe zwaar en onmenselijk dit voor hen was.” Toen ze in de herfst van 2021 werd benaderd voor een protestactie, *Alles auf den Tisch*, hoefde ze niet lang na te denken. *Alles op Tafel* was een dialoog tussen kunst en wetenschap. Er werden filmpjes gemaakt en online gezet waarin bekende kunstenaars en acteurs wetenschappers interviewden die in de mainstream werden gecancelled. “In die groep van Alles auf den Tisch heb ik gevraagd wie er verder wilde meedenken over actiemogelijkheden en uiteindelijk hebben we met zeven vrouwen Friedlich Zusammen opgericht.”

Het eerste protest van Friedlich Zusammen, eind 2021 in Berlijn, werd meteen verboden. Maar, zegt Reese, “omdat we ons heel expliciet als vreedzaam en uit het midden van de samenleving positioneerden, lukte het ze niet ons als nazi’s te framen. De reden die de politie toen gaf voor het verbod, was dat door onze onervarenheid in het organiseren van demonstraties het wellicht Querdenker en extreemrechts aan zou kunnen trekken. Daarna is het ons wel

gelukt, tot april 2022 elke maand een demonstratie door te zetten waar veel mensen op af kwamen. De meesten van ons vonden de demonstraties van Querdenker te luidruchtig en rumoerig. Wij kiezen ervoor het rustig te houden zonder politieke uitingen als vlaggen en zo. Ook houden we ons indien gevraagd aan de mondkapjesplicht, om het zo vreedzaam mogelijk te houden. De feedback die we van deelnemers krijgen is er vaak een van enorme dankbaarheid, zoals “eindelijk kan ik meedoen en mijn ongenoegen uiten, ik was bang om als rechts of Querdenker gezien te worden”.

Het eerste protest van Friedlich Zusammen, in Berlijn, werd meteen verboden

De Querdenker Beweging is ook verantwoordelijk voor de organisatie van de massaprotesten in Berlijn in de zomer van 2020. Uit heel Europa reisden mensen aan om mee te doen. Ook door sprekers als o.a. Robert Kennedy jr., kreeg dit protest internationaal aandacht. Het liet zien dat er grote weerstand was tegen de politieke koers die Europa-wijd was ingeslagen. Hoe kijkt je tegen de Querdenker beweging aan?

nog wel dat de organisatoren zich duidelijk distantiëren van Antifa (die voor de agressieve schreeuwpartijen verantwoordelijk was – red.).

Als je kijkt naar de oorspronkelijke definitie van nazi, dan is dat een aanhanger van het Nationaal-Socialisme, een fascistische ideologie die gebaseerd is op rassentheorie, dus anti-democratisch en antisemitisch is. Wat is volgens jou eigenlijk een nazi? Ooh, het nazi-framen is echt het grootste probleem! Dit wordt bewust ingezet door enkele politici en daarna histst een groot deel van de media de boel verder op. Ze willen alle critici in de rechtse hoek duwen, zodat niemand extreem-rechts wil zijn. Ze zeggen dat demonstraties de democratie destabiliseren. Daarbij eisen wij juist het tegenovergestelde, wij willen het fascisme elimineren! Op dit moment worden zelfs demonstraties van Die Linke als rechts beschouwd, als ze tegen de wapenleveranties aan Oekraïne zijn. ‘Jullie zijn niet solidair met Oekraïne en daarom voor Rusland en dus rechts’, wordt er dan in een commentaar gezegd. Alles is omgedraaid. Eigenlijk weet iedereen dat het een list is om de massa’s van demonstreren af te houden. De regering vreest massale protesten omdat ze dan hun politiek niet kunnen uitvoeren. Het is een bewezen manier om de bevolking van de straat te houden.

Wat willen jullie met Friedlich Zusammen bereiken? We zijn destijds begonnen met protesten tegen de absurde coronamaatregelen, we hebben een aantal eisen wat dat betreft: vrijheid van meningsuiting, vrijheid van wetenschap en het einde van de censuur en de cancel-cultuur. We willen een mogelijkheid tot verwerking en een verontschuldiging voor wat vooral onze kinderen en ouderen is aangedaan. Ik had echt nooit gedacht dat dit in Duitsland kon gebeuren. Daarnaast richten we ons nu ook op het energiebeleid. Ook hier zijn onze kinderen weer de dupe: scholen mogen nog maar tot 19 graden verwarmen, zwembaden gaan dicht, geen warme douches meer, waarom behandelen we onze kinderen zo? Waarom wordt er geld aan een oorlog besteed en niet aan de kinderen?! Deze regering is zo sociaal onrechtvaardig.

We willen Friedlich Zusammen als vredesbeweging positioneren: interne vrede, sociale vrede en vrede naar buiten toe. We willen uiteraard humanitaire hulp voor de mensen in Oekraïne en veroordelen de aanvalsoorlog van Poetin, maar wij zijn van mening dat vrede niet met wapenleveranties bereikt kan worden. Hoe kunnen we in het buitenland vrede stichten als er hier in ons eigen land geen vrede is?

Er is zoveel verdeeldheid, hoe denk je de bevolking samen te brengen. Willen jullie überhaupt een grote beweging worden? Er zijn in Duitsland 14 miljoen gezinnen. Het probleem is dat gezinnen na 2,5 jaar coronamaatregelen

aan het eind van hun Latijn zijn. En nu moeten ouders nog harder werken. Door de stijgende prijzen en de dreigende tekorten is er veel stress. Er is bijna geen kracht om de straat op te gaan. We proberen mensen te bewegen in kleine kring een verschil te maken, door niet meer mee te doen

“Ik had echt nooit gedacht dat dit in Duitsland kon gebeuren”

met de vrijwillige coronamaatregelen bijvoorbeeld. Maar er zijn er zoveel bang. Mijn hoop is, dat door de rap verslechterende economie, het MKB en de werk- en ambachtslieden op gaan staan en er daardoor protestgroepen bij komen die niet meer te framen zijn. Op 1 oktober is er een grote demonstratie aangekondigd in Berlijn, *Handwerker stehen auf* (ambachtslieden staan op). Tegelijkertijd is er een *Studenten stehen auf*-demonstratie in Leipzig en dan op 3 oktober weer een demonstratie in Berlijn genaamd “genoeg is genoeg”, waar meerdere partijen uit de linkse hoek bij betrokken zijn. Het is goed om te zien dat er verschillende groepen de straat op gaan. Dat maakt het een stuk moeilijker om ze allemaal een nazi-stempel te geven. Misschien komt er een grotere beweging uit voort. We zijn aan het netwerken en hebben contacten met andere bewegingen. Op 30 september organiseert Friedlich Zusammen het protest *Auf einander zugehen* (elkaar benaderen) in Berlijn samen met drie andere groepen; Women for Peace, Eltern stehen auf (ouders staan op)/Studenten stehen auf en Zorgmedewerkers met Hart. We hebben contacten met de mainstream pers, in het begin kregen we best veel aandacht in de kranten, maar die redacteurs kregen te horen dat ze niet meer over ons mochten berichten.

Hoe kijkt je naar de toekomst?

Wat ons aanspoort om door te gaan zijn de vele mails die we krijgen van mensen die via ons hoop krijgen. Ik weet niet of we aan de verwachtingen kunnen voldoen, maar we gaan het wel proberen. Ik ben soms stomverbaasd over hoe men soms met kinderen omgaat. Ik kan voor mezelf zeggen dat ik er niet aan mee heb gedaan en er alles aan heb gedaan om het te stoppen. Ik hoop echt op een verandering en wil dat mijn kinderen opgroeien in een vredig Europa, waar ze van Spitsbergen tot Palermo kunnen reizen zonder vaccinatiepassen. ■

Vernietiging van Nord Stream is waarschijnlijk einde van Russische gaslevering aan Europa

Fotografie: Jim Lo Scalzo | EPA

De Verenigde Staten hadden anders dan Rusland een motief om Russische gaspijpleidingen te saboteren. Toch wordt in de Nederlandse media naar Rusland gewezen als belangrijkste verdachte. Het nieuws over de vernielde leidingen van Nord Stream wordt aangegrepen om te waarschuwen voor de Russen die eropuit zouden zijn onze infrastructuur op zee te vernietigen.

Eric van de Beek

Als gevolg van zware onderwaterexplosies zijn afgelopen maandag lekkages ontstaan aan de vier gaspijpleidingen van Nord Stream 1 en 2. Dat gebeurde in de Oostzee, in buurt van het Deense eiland Bornholm. Zowel de Zweden als de Denen concludeerden dat er sprake moet zijn van opzet. Rusland heeft de VN Veiligheidsraad bijeengeroepen. Die boog zich afgelopen vrijdag over de sabotage-actie.

In de westerse media werd meteen met de beschuldigende vinger gewezen naar Rusland. Zo presteerde het NOS-actualiteitenprogramma Nieuwsuur het in één uitzending twee deskundigen op te voeren die beiden vrijwel zeker wisten dat er geen andere dader kon zijn. Volgens voormalig directeur en beleidsmedewerker Timo Koster van de Navo heeft de Russische president Vladimir Poetin “een sterk signaal afgegeven dat hij bereid is nog verder te gaan dan wij al dachten”. Dat de VS achter de aanslag zitten, acht hij ondenkbaar. “Het lijkt mij erg onwaarschijnlijk dat onze grootste Navo-bondgenoot infrastructuur van zijn eigen Navo-bondgenoten kapot gaat maken.” Danny Pronk, die door presentatrice Mariëtte Tweebeke werd aangekondigd als voormalig ‘inlichtingen- en veiligheidsexpert’ van Instituut Clingendael, sloot zich daarbij aan. “Het meest waarschijnlijk scenario is dat dit een moedwillige daad is van de Russen die met een onderzeer explosieven hebben ge-

plaatst”, zei hij. “We hebben hier te maken met een dader die zowel het motief als de gelegenheid had en de middelen heeft om dit soort daden te kunnen verrichten.” Over de vraag welk motief de Russen zouden kunnen hebben gehad om hun eigen pijpleidingen te vernielen, liet hij zich echter niet uit. Daar werd ook niet naar gevraagd. In dezelfde

kondigde aan dat de beveiliging van kritieke infrastructuur zou worden opgeschroefd. NAVO-chef Jens Stoltenberg deed Denemarken het aanbod te helpen met de bescherming van zijn energie-infrastructuur.

De vernietiging van Nord Stream kwam op een bijzonder moment. Op de dag erna huldigden vertegen-

In de westerse media werd meteen met de beschuldigende vinger gewezen naar Rusland

MOSKOU KRIJGT SCHULD, VS HEEFT MOTIEF

den geven”, zei Kremlin-woordvoerder Dmitri Peskov afgelopen woensdag. “Voorspelbaar, dom en absurd”, voegde hij eraan toe. Hij noemde de lekken bij Nord Stream 1 en 2 “een groot probleem voor Moskou” omdat het gas dat eruit lekt “veel geld kost”. Ook zei hij, waarschijnlijk verwijzend naar een tweet van het Poolse parlementslid Radek Sikorski: “We zien hysterische en euforische reacties van Polen (...) die de Verenigde Staten hiervoor bedanken.” De parlementariër had op Twitter inderdaad zijn dankbaarheid geuit aan Washington voor het onklaar maken van de pijpleidingen met de woorden: “Thank you, USA”.

Al sinds 2014, het jaar waarin het Oekraïense schiereiland de Krim herenigd werd met Rusland, dringt Washington er bij Brussel op aan Russisch gas in de ban te doen. “Deze gebeurtenis heeft duidelijk gemaakt dat het voor Europa noodzakelijk is, na te denken hoe het zijn energiebronnen kan diversifiëren”, zei de toenmalige Amerikaanse president Barack Obama tijdens een topontmoeting in Brussel. De EU-landen zouden bijvoorbeeld eens kunnen kijken naar het schaliegas dat de Amerikanen in de aanbidding hadden, hintte hij. Het kon in vloeibare vorm met schepen naar Europa worden aangevoerd.

In het jaar daarna, 2015, tekende Gazprom een contract met Europese partnerbedrijven waaronder Shell voor de exploitatie van een tweede gaspijpleiding naar Duitsland, Nord Stream 2. Dit met de bedoeling de capaciteit van de gastevoer te verdubbelen. Dat stuitte op protest van Washington, omdat het Moskou in staat zou stellen de Russische gastevoer die via Oekraïne liep te staken, daarmee Oekraïne af te sluiten van het gas en het land bovendien te ‘beroven’ van de twee miljard euro die het jaarlijks verdient aan doorvoerrechten.

De Amerikanen hebben er sindsdien alles aan gedaan om de realisatie van Nord Stream 2 te frustreren. Ze gingen zelfs zo ver om in 2019 op bedrijven die de aanleg verzorgden van de pijpleiding te bedreigen met sancties. De Amerikaanse ambassadeur in Den Haag, Pete Hoekstra, zei dat voor Nederlandse bedrijven als Shell, Boskalis en Van Oord geen uitzondering gemaakt zou worden. Het einde van het liedje was dat deze bedrijven zich terugtrokken uit het project. Ook het Nederlands-Zwitserse Allseas stakte zijn werkzaamheden aan de pijpleiding.

De Duitsers waren echter *not amused*. Washington maakte zich schuldig aan “buitenlandse in-

menging”, verklaarde de toenmalige Duitse minister van Buitenlandse Zaken Heiko Maas. “Besluiten over het Europees energiebeleid worden in Europa genomen.” De Russen voltooiden in het jaar daarop met hun eigen schepen de aanleg van de pijpleiding. Het wachten was alleen nog op een vergunning van de Bundesnetzagentur, de Duitse toezichthouder op de energievoorziening. Maar Nord Stream 2 is uiteindelijk niet in gebruik genomen. De Amerikaanse president Joe Biden lijkt hiervoor te hebben gezorgd. Hij zei op 7 februari 2022 dat als Rusland Oekraïne binnenviel, hij een einde zou maken aan het project. Hij deed die uitspraak in Washington, in het bijzijn

Biden: “Geloof me, we zijn in staat dit gedaan te krijgen”

van de Duitse bondskanselier Olaf Scholz, die hier niet op reageerde. Een wakkere journalist van Reuters vroeg daarop hoe Biden dit dacht te doen, aangezien het Duitsland is dat de controle heeft over het project. “Geloof me, we zijn in staat dit gedaan te krijgen”, zei daarop een grijnzende Biden. Dat bleek meteen na de Russische inval op 24 februari. De Duitse regering maakte bekend dat zij Nord Stream 2 niet in gebruik zou nemen.

De gaslevering via Nord Stream 1 lag sinds augustus stil. Volgens Rusland vanwege onderhoudswerkzaamheden. Toch stroomde er wel gas door die laatste leiding op het moment van de explosie. Het ging om de minimale hoeveelheid die nodig is om Nord Stream 1 operationeel te houden. Welk belang kunnen de VS erbij gehad hebben alle vier de leidingen te vernietigen als Nord Stream 2 toch al niet in gebruik was genomen en de Europese landen hun afhankelijkheid van Nord Stream 1 aan het afbouwen waren? Overal in Europa worstelen burgers en ondernemers met onbetaalbare energierekeningen vanwege de weigering van hun regeringen, zaken te doen met Gazprom. In diverse hoofdsteden, waaronder Berlijn en Praag, waren protesten tegen de boycot van Russisch gas. Het zou er op termijn toe kunnen leiden dat regeringen toch weer zaken gaan doen met Gazprom. Dat kunnen ze in Washington niet gebruiken. Met de vernietiging van Nord Stream is het waarschijnlijk voorgoed gedaan met de roep van Europese burgers om Russisch gas. ■

BANKEN EN STEDEN BEREIDEN ZICH VOOR OP BLACK-OUTS

Europese stroomvoorziening in gevaar

Steeds meer experts maken zich zorgen over de mogelijkheid van stroomtekorten in de komende winter. Diverse financiële instellingen en gemeenten bereiden zich al voor op black-outs. Dit komt niet alleen door de problemen in de gasmarkt, maar ook door het toenemende aandeel van wind- en zonne-energie en door problemen bij Franse kerncentrales en bij Noorse waterkrachtcentrales.

Karel Beckman en Frank Knopres

“Wat stroom betreft komen we alleen de winter door als we de vraag naar elektriciteit beperken. Met gas red-den we het alleen als we de industrie in januari afsluiten. Als Russisch gas uitblijft, dan hebben we in maart niets meer over en een enorm probleem.”

Dit zegt de onafhankelijke energie-deskundige Gerard Reid tegen deze krant. Reid, financieel specialist, lid van de Future Energy Council van het World Economic Forum, bekend om zijn podcast ‘Redefining Energy’, heeft een zes-puntenplan opgesteld om Europa de winter door te helpen. Hij stelt dat er “noodmaatregelen” moeten worden getroffen om de gasvoorziening op peil te houden en de prijzen omlaag te brengen. Ver-der moet er zoveel mogelijk pro-ductievermogen in gebruik worden genomen – van kolencentrales tot dieselgeneratoren, batterijen en kerncentrales. Volgens Reid is het ook “absoluut noodzakelijk dat het Groningse gasveld in Nederland weer in gebruik wordt genomen”.

Reid is niet de enige die zich zorgen maakt over de energievoorziening

“Het is absoluut noodzakelijk dat het Groningse gasveld wordt opgestart”

in Europa. De problemen in de gas-markt zijn welbekend, maar ook over de levering van elektriciteit zijn grote zorgen. Dat komt deels doordat gas ook wordt gebruikt in gascentrales om elektriciteit mee te produce-ren. In Nederland wordt 40 procent van de stroom opgewekt met aard-gas, in Duitsland 15 procent, in een land als Italië 60 procent. Maar er zijn ook grote problemen bij andere centrales. De Franse kerncentrales functioneren bijzonder slecht. Door achterstallig onderhoud zijn 31 van de 56 kerncentrales op dit moment niet in gebruik. Staatsenergiebedrijf EDF heeft aangegeven dit jaar op hooguit 59 procent van de capaciteit te kunnen leveren. Sommige indus-triële stroomverbruikers in Frank-rijk hebben hun productie al moeten verlagen en de Franse netbeheerder heeft consumenten en bedrijven op-geroepen om zoveel mogelijk stroom te besparen.

De problemen in Frankrijk hebben ook gevolgen voor andere Europese landen. Het Europese elektriciteits-net is al jaren volledig geïntegreerd. Frankrijk was tot voor kort de groot-ste exporteur van elektriciteit, dank-zij zijn kerncentrales, maar het land moet nu af en toe stroom importe-ren. De tweede grootste exporteur is Duitsland, maar dat land heeft de meeste van zijn kerncentrales de af-gelopen jaren gesloten. De Duitse re-gering maakte deze week bekend dat twee van de laatste drie nog operati-onele kerncentrales voorlopig open te houden. Het plan was eerder ze in december af te schakelen. Duitsland had ook besloten zijn kolencentrales te sluiten, maar dat voornemen is in de ijskast gezet.

Een andere grote exporteur is Noor-wegen, dat beschikt over grote water-krachtcentrales. Maar de stand van de waterreservoirs is op dit moment laag en de Noorse regering heeft al aan-gegeven de export van stroom deze winter mogelijk te gaan beperken. Als

dat gebeurt, is dat een flinke klap voor Nederland, Denemarken, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Neder-land was vorig jaar netto-importeur van stroom.

Nederland en andere Europese landen produceren wel steeds meer stroom uit zon en wind, maar zeker in de winter is die productie onbetrouw-baar. Op windstille winterdagen valt de productie van zon en wind volledig stil.

Betekent dit dat we erop voorbereid moeten zijn dat de stroom zomaar zal uitvallen? “Nee”, zegt een woord-voerder van netbeheerder Tennet. “De netbeheerder is er verantwoor-delijk voor dat vraag en aanbod in het net voortdurend in balans zijn. Als er tekorten ontstaan, dan worden be-paalde gebruikers afgeschakeld”, stelt de woordvoerder. “Dat zijn vooral de grote industrieën. Huishou-dens mogen niet worden afgesloten.”

Europa lijkt dus aan te sturen op ge-controleerde stroomafsluitingen. In landen als Kosovo, Kroatië en Servië is dat nu al aan de hand. Dat neemt niet weg dat door het toenemende aanbod van zonne- en windenergie ook het aantal onvoorziene ‘inci-

kanse bank JP Morgan volgens Reu-ters al simulaties uitgevoerd in haar kantoren in Londen en Frankfurt, de twee belangrijkste financiële centra van Europa. Door over te schakelen op generatoren zouden deze banken nog voldoende stroom kunnen opwekken voor een paar dagen. Ook het Itali-aanse UniCredit zou afgelopen zomer al een scenario hebben uitgewerkt om stroomuitval op te vangen. Euronext, het bedrijf dat het handelsplatform

“Maak een plan alsof je veertien dagen gaat kamperen, maar dan tussen vier muren”

voor de Franse en Italiaanse aan-delenmarkt draaiende houdt, heeft een inventarisatie gemaakt van haar stroomverbruik en daar de capaciteit van haar generatoren op aangepast.

Ook sommige gemeenten in Duitsland nemen nu preventieve maatregelen om inwoners op het slechtste scena-rio voor te bereiden. De gemeente van Rosenheim, een stad met ruim 63.000 inwoners in de Duitse deelstad Beie-

ren, heeft vorige week flyers uitge-deeld om mensen voor te bereiden op black-outs. “Maak een plan als-of je veertien dagen gaat kamperen, maar dan tussen vier muren”, zo le-zen we in de flyer, die ook te vinden is op de website van de gemeente. Geen stroom betekent namelijk ook dat het elektronische betalingsver-keer niet meer functioneert en er geen drinkwater meer uit de kraan komt. Op de lijst staat onder andere

voldoende drinkwater (2,5 liter per persoon), een waterfilter en houd-bare levensmiddelen zoals groente in pot en blik, pasta, rijst, peulvruchten, brood, suiker en houdbare melk. Ook is het volgens de gemeente aan te ra-den voor twee weken aan medicijnen en contant geld in huis te hebben plus batterijen, een camping gasstel, de-kens en indien mogelijk hout voor de kachel. ■

World Economic Forum-auteurs: Covid- crisis opmaat naar CO2-credits

Twee Indiase auteurs stellen op de website van het WEF dat de tijd rijp is om de individuele CO2-uitstoot van inwoners van steden via kunstmatige intelligentie, apps en slimme apparaten in de hele wereld bij te gaan houden. De Covid-pandemie heeft bewezen, stellen zij, dat burgers – in tegenstelling tot een paar jaar geleden – nu wel bereid zijn om vrijwillig mee te werken aan dit soort vrijheidsbeperkende maatregelen.

Ido Dijkstra

De droom van grote globalistische organisaties zoals het WEF, de EU en de VN is om tot ‘zero carbon ci-ties’ te komen: steden die nul CO2 uitstoten. Dit doel, zo is vastgelegd in het Klimaatakkoord van Parijs (2015) en uitgewerkt in Sustainable Development Goal (SDG) 11 van de Verenigde Naties, moet in 2050 ge-realiseerd zijn. “Meer dan de helft van de wereldbevolking woont in steden. Steden beslaan zo’n drie procent van het aardoppervlak, maar verbruiken 60 tot 80 procent van de energievoorraad en zijn ver-

antwoordelijk voor 75 procent van de globale CO2-uitstoot”, staat in SDG 11.

Om tot CO2-vrije steden te ko-men, moeten er grote veranderingen plaatsvinden. Niet alleen in de infra-structuur, maar bovenal in het den-ken van de mensen. Het is volgens twee Indiase auteurs Kunal Kumar – hij werkt als hoge ambtenaar op het ministerie van Huisvesting in India – en Mridul Kaushik tijd dat de indi-viduele burgers van deze steden hun schouders gaan zetten onder deze wereldvisie, want “het aandeel van individuele emissies is met ongeveer 40 procent aanzienlijk.”

Kumar en Kaushik schrijven dat er de afgelopen decennia al geprobeerd is programma’s te lanceren voor een “persoonlijke CO2-toeslag”, maar dat deze “beperkt succes hadden door een gebrek aan sociale accep-tatie, politieke weerstand, weinig bewustzijn over het belang ervan en het ontbreken van goede regis-tratiemogelijkheden”. De laatste jaren, zo staat in het artikel, zijn er drie belangrijke ontwikkelingen geweest die de situatie in de wereld hebben veranderd. Ontwikkeling één: “Covid-19 heeft aangetoond dat miljarden mensen bereid zijn tot het houden van sociale afstand,

geven over koolstofdioxide-arme en ethische keuzes voor de consump-tie van producten en diensten.” De derde ontwikkeling die het WEF be-schrijft is een vernieuwd bewustzijn: “64 procent van de mensen geloven dat climate change een wereldwijde noodsituatie is. En 80 procent van de inwoners zegt bereid te zijn hun manier van leven aan te passen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan.”

Deze drie ontwikkelingen maken volgens de auteurs dat de geesten van de mensen in tegenstelling tot een paar jaar geleden nu wel rijp zijn voor ‘Mijn CO2’-initiatie-ven en veranderingsprogramma’s via zogenaamde “publiek-private partnerschappen”. Zij stellen in het stuk “een drierichtingsbenadering” voor die moet leiden tot een “bewe-ging”. Het menselijk handelen moet veranderen door beïnvloeding op het gebied van “economisch gedrag”,

door bijvoorbeeld de kosten te ver-hogen van CO2-intensieve goederen en diensten. Simpel voorbeeld: als vliegen veel duurder wordt gemaakt, zullen minder mensen het vliegtuig pakken. Ook moet er meer “cognitief bewustzijn” komen door bijvoor-beeld zichtbaar te maken wat de “individuele CO2-voetafdruk” van mensen is. Ook moet er een nieuwe definitie komen van “sociale nor-men”. De WEF-auteurs stellen dat opnieuw bepaald moet worden wat een “eerlijk aandeel van persoonlijke emissies is”. Met andere woorden: er gaat voor het individu bepaald wor-den wat hij of zij mag uitstoten. “Om tot een eerlijke en inclusieve aanpak te komen, is voor dergelijke econo-mische acties beleidsondersteuning nodig van het stadsbestuur door middel van uitgebreide discussies tussen belanghebbenden.”

De auteurs waken daarmee des schijn dat er een discussie aan vooraf

geregeld op af. Op de meeste pro-ducten en bij vele diensten wordt al gemeld wat de CO2-uitstoot is. Ook Nederlandse gemeenten zijn steeds actiever met het uitdragen van de SDG-doelen, de afgelopen weken kwamen in de media diverse foto’s van (gemeentelijke) politici en zelfs ministers voorbij die de SDG-vlag-gen hesen. Zij scharen zich al dan niet bewust helemaal achter de af-sluitende mededeling van Kumar en Kaushik in het artikel ‘My Carbon’: An approach for inclusive and sus-tainable cities’. “Tenslotte is het be-langrijk dat alle belanghebbenden in de waardeketen samenkomen en bijdragen aan het bereiken van een nul CO2-toekomst waarin niemand kan achterblijven.” ■

► Bron: bit.ly/wef-my-carbon

COLOFON

De Andere Krant
Meer informatie over
De Andere Krant is te vinden op:
deanderekrant.nl/overons

Hoofdredacteur
Karel Beckman

Aan deze editie werkten mee
Ab Gietelink
Ad Nuis
Anja Veerman
Arjen Pasma
Dédée Romswinkel
Dide Penning
Elze van Hamelen
Eric van de Beek
Frank Knopers
Hans Siepel
Hugo Koelemeijer
Ido Dijkstra
James Counihan
Jeroen Arents
Jesse Braun
Joe Dijkhuis
Joris Baas
Karel Beckman
Lauran Blommers
Madeleine Klinkhamer
Marion de Backer
Marjolein Jansen
Mark Kamphuis
Martine Rasing

Pieter Stuurman
Rypke Zeilmaker
Sander Boon
Sander Compagner
Sander Viddeleer
Saskia Frederiks
Saskia van Orly
Sheridah van der Meulen
Tobias Asser
Toine Rongen
Wilfred Klap
Willem Frederik Ern 

Abonnementen
Informatie over een abonnement op
De Andere Krant is te vinden op:
deanderekrant.nl/abonnement
Voor vragen of wijzigingen mail naar:
klantenservice@aboland.nl

Verkoop
Informatie over verkooppunten
is te vinden op:
deanderekrant.nl/verkooppunten

Bestellen
Deze krant en eerdere edities van
De Andere Krant zijn te bestellen via:
deanderekrant.nl/bestellen

Disclaimer
Het copyright van de inhoud van deze
krant ligt bij De Andere Krant.

ABONNEREN

Prijsstijging per 6 oktober

Met heel veel tegenzin moeten ook wij een prijsverhoging doorvoeren. Zoals bekend, wordt momenteel alles duurder, wat ook een directe impact heeft op de kosten die we maken om deze krant voor u te maken. De prijzen van het papier, de (doorberekende) energieprijzen, portokosten en de leefkosten van onze medewerkers stijgen allemaal. Omdat het volume van ons abonnementenbestand gelukkig ook stijgt, hebben we de prijsstijging hopenlijk binnen de (en uw) perken kunnen houden.

We hopen op begrip. Mocht deze stijging voor u onoverkomelijk zijn, neem dan contact met ons op. We gaan waar mogelijk maatwerk leveren om de krant beschikbaar te houden. Met onze eerdere doneeractie hebben we meer dan 50 abonnementen weg kunnen geven. Ook met nieuwe donaties blijven we individuele pijn graag verlichten.

Met vriendelijke groet,
Sander Compagner
Uitgever De Andere Krant

Prijzen voor abonnementen en verlengingen per 6 oktober 2022		
Jaarabonnement	betaling per jaar	�130
Jaarabonnement	betaling per maand	�12
Halfjaarabonnement	betaling per half jaar	�80
Halfjaarabonnement	betaling per maand	�14
Proefabonnement	6 nummers voor	�20

► Een abonnement afsluiten (of weggeven) kan ook met het inschrijfformulier op deze pagina.

Abonneer online

► Ga naar:
deanderekrant.nl/abonnement
► of scan de QR-code

Abonnement? Ja, graag!

- Jaarabonnement, 52 nummers voor   130 per jaar / ◦   12 per maand
- Halfjaarabonnement: 26 nummers voor   80 per half jaar / ◦   14 per maand
- Proefabonnement: 6 nummers voor   20

Je gegevens

Velden met een ► zijn verplicht

► ☐ Mevrouw / ☐ Meneer

► Voorletters:

► Voornaam:

Tussenvoegsel:

► Achternaam:

Geboortedatum:|.....|.....

► Straat:

► Huisnummer:

Toevoeging:

► Postcode:|.....

► Plaats:

► Land*:

Telefoonnr:

► E-mail:

*) Buiten Nederland en België zijn de verzendkosten hoger. Je krijgt hierover bericht.

Betaalwijze

► Gewenste betaalwijze aankruisen

☐ Ik ga akkoord met een automatische incasso voor het totaalbedrag van het gekozen abonnementtype van het volgende bankrekeningnummer (IBAN):

► IBAN:

► Handtekening:

☐ Ik ga akkoord met het totaalbedrag voor het abonnement van mijn keuze. Stuur me een factuur die ik per direct zal voldoen.

► Handtekening:

Verstuur het formulier

► per mail
Maak een duidelijk leesbare scan of foto en mail het naar:
abonnement@deanderekrant.nl

of

► per post
De Andere Krant
Antwoordnummer 98192
1000 VA Amsterdam
(postzegel niet nodig)

DE OLIFANT IN DE KAMER

De vrije media hebben deze week gezamenlijk een tot dusver onbespreekbaar onderwerp bespreekbaar gemaakt: vaccinatieschade. De Andere Krant gaf negen vaccinatieslachtoffers een gezicht, andere media volgden. De respons onder het publiek was enorm. Maar de reguliere media bleven stil, de boostercampagne ging door, en bijwerkingencentrum Lareb hield de deur dicht voor de slachtoffers.

De Week van de Vaccinatie-schade maakt veel los – maar niet bij de autoriteiten

Van de redactie

De olifant in de kamer bespreekbaar maken, dat was wat Koen Verhagen, de drijvende kracht achter Properganda, wilde bewerkstelligen met zijn initiatief de Week van de Vaccinatieschade. 'De mensen met ernstige klachten na de coronavaccinaties moeten serieus genomen gaan worden'.

Nadat op verschillende kanalen, waaronder Bickbx.tv, LNN Media, Café Weltschmerz en Ongehoord Nederland, aandacht aan het thema was besteed, kwamen de initiatiefnemers van de actie maandagochtend samen in Den Bosch. Voor het kantoor van Lareb, de officiële instantie

die meldingen van bijwerkingen registreert, geleid door ex-SP-politica Agnes Kant, werd een vier meter hoge olifant geplaatst met een banner 'Week van de vaccinatieschade'. Frank Ruesink, die al jarenlang strijdt om vaccinatieschade bespreekbaar te maken nadat zijn zoon na vaccinatie ernstige klachten ontwikkelde, wil het woord richten tot Kant, maar de deur van het kantoor blijft gesloten. Niemand is bereid om de klachten van de slachtoffers aan te horen.

"De angst regeert bij instituten als Lareb en niet de liefde voor de mensen en de slachtoffers die ook voor

de deur staan", zegt Ruesink, voor de gesloten deur voor de camera's van de vrije media. De reguliere media zijn via een persbericht uitgenodigd maar laten het afweten. Ruesink memoreert een recent rondetafelgesprek over de HPV-vaccinaties, waar de vaccinproducenten aanwezig waren, maar de ouders van de slachtoffers niet. "Toen zei Agnes Kant: 'je moet altijd open-minded blijven, er zijn 300 meldingen van meiden die na de HPV-vaccinaties ernstige vermoeidheidsklachten hebben ontwikkeld. We hebben dit tot de bodem uitgezocht en er is geen andere oorzaak aanwijsbaar dan het

vaccin'. Waar is die open houding van Kant nu, terwijl er een veelvoud aan meldingen is? Tot de dag van vandaag al 229.000."

Dat de boodschap was aangekomen bij Agnes Kant bleek twee dagen later. Ruesink werd gebeld door Kant zelf, die aangaf geen prijs te stellen op een debat en aandacht voor vaccinatieschade.

Trending op Twitter

Hoe anders waren de reacties van het grote publiek. De website van De Andere Krant werd op één dag 200.000 keer bezocht. De term vaccinatieschade was steeds trending op Twitter. Honderden mensen die zich eerder niet durfden uit te spreken over de gezondheidsproblemen die zij hebben ondervonden na vaccinaties deden dit nu wel. Ook veel onafhankelijke mediapartijen gaven de slachtoffers een gezicht. In de uitzending van Ongehoord Nederland van 27 september deed Magdalena Dzambo haar indrukwekkende verhaal. Magdalena wilde de maatschappij dienen door een coronavaccinatie te nemen. Na de prikken moest deze tot dat moment kerngezonde jonge vrouw weer bij haar moeder gaan wonen. Vooral het wegstijgen van de medische wereld viel Magdalena zwaar. Er bleek geen enkel protocol te zijn voor verder onderzoek. Zogenaamd vanwege een gebrek aan financiële middelen wordt er nul onderzoek naar gedaan, zo bleek haar. Dat is ook de ervaring van de slachtoffers met wie De Andere Krant sprak.

Agnes Kant geeft twee dagen later aan geen aandacht te willen voor vaccinatieschade

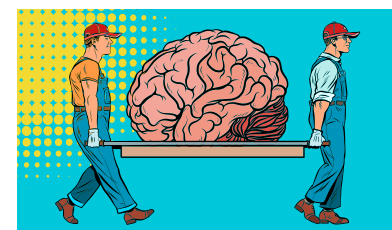
Op donderdag 29 september tegen de initiatiefnemers van de actie week naar Den Haag. Daar werd het exemplaar van De Andere Krant met de verhalen van de slachtoffers door Frank Ruesink aangeboden aan Tweede Kamerleden Wybren van Haga (BVNL) en Ralf Dekker (Forum voor Democratie). Van Haga, die zei niet tegen alle vaccinaties te zijn, uitte zware kritiek op de gang van zaken rond de Covid-vaccins. "De mRNA-vaccins zijn een nieuwe technologie. Ze zijn zonder grondig onderzoek op de markt gebracht. Eerst werd gezegd dat ze ervoor zouden zorgen dat je geen corona meer zou krijgen, toen dat niet klopte werd er gezegd dat je het virus niet meer kon overdragen. Toen dat wederom niet klopte, werd er gezegd dat je minder ernstig ziek zou worden. Nu hebben we een enorme oversterfte en weigeren de autoriteiten hier onderzoek naar te doen. Ik krijg in de Tweede Kamer van minister Kuipers te horen dat ik teveel vragen stel."

Claim tegen de Nederlandse staat Advocaat Niels Vanaken vertelde bij videokanaal Café Weltschmerz over de collectieve procedure die hij voert tegen de staat namens vaccinatieslachtoffers. Volgens Vanaken is er sprake van een onrechtmatige overheidsdaad in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek. Op de website vaccinatieschade.com staat hoe slachtoffers van de Covid-vaccinaties zich kunnen aansluiten bij deze claim.

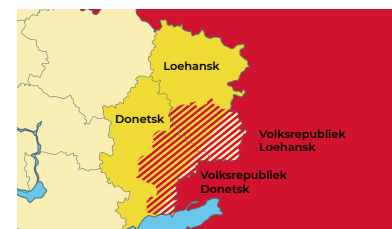
► De bijdragen van de onafhankelijke media in het kader van de Week van de vaccinatieschade zijn te zien op vaccinatieschade.com/programma

"Virussen zijn niet de veroorzakers van ziekte" ► 18

Dubbele moraal, het allernieuwste normaal ► 22

Volksrepublieken Oekraïne willen bij Rusland horen ► 23

De rechte rug van Eva van Zeeland ► 24

CITAAT

"Vol liefde buigt de mens zich over de wieg van zijn kind ... en laat tegelijk toe dat zijn voedsel wordt vergiftigd. Hoe lang nog?"

► Rachel Louise Carson

Rentmeesters van de levende aarde ► 19

INTERVIEW DR. THOMAS COWAN, SCHRIJVER VAN 'DE BESMETTINGSMYTHE'

“Virussen zijn niet de veroorzakers van ziekte”

**“ER IS ÉÉN DING
WAARDOOR MENSEN
ECHT ZIEK WORDEN:
WAANIDEEËN”**

“Er is geen wetenschappelijke onderbouwing voor de aanname dat virussen ziekten veroorzaken”, stelt de arts Thomas Cowan in zijn boek *De Besmettingsmythe*, dat hij schreef samen met de succesvolle auteur en voedingsdeskundige Sally Fallon Morell. In Amerika genoot Cowan al langer bekendheid door zijn visie op alternatieve geneeskunde. In maart 2020 werd hij wereldwijd bekend nadat een video viraal ging waarin hij de virustheorie in twijfel trok. Hij vertelt aan De Andere Krant wat zijn visie op het begrip ziekte is.

Elze van Hamelen

Dr. Cowan voerde 32 jaar lang praktijk als huisarts. Naast zijn reguliere scholing is hij ook opgeleid als antroposofisch arts. Hij schreef zeven boeken, waaronder *Cancer and the new biology of water*, *Vaccines*, *Auto-immunity and the changing nature of childhood illness* en *Human heart, Cosmic heart*.

Het ter discussie stellen van de virustheorie is controversieel. Je boek heet *De Besmet-*

tingsmythe. Je gaat daarmee toch tegen de wetenschappelijke consensus in?

Tja. Hoe gaat dat in zijn werk? Stel, je hebt een bijeenkomst van wetenschappers en er wordt een vraag gesteld over het bestaan van virussen. Negen van de tien steken dan hun hand op. Dat is consensus. Maar is dat wetenschap? Natuurlijk niet. W.C. Fields, een Amerikaanse cabaretier uit de jaren '20, had daar een goede grap over. Hij zei: “Als je ze niet op geniale wijze de mond kunt snoeren, verwar ze dan met onzin”. Op

dit moment is wetenschap, vooral als het over virussen gaat, niet meer dan de kunst van het in verwarring brengen. Als het publiek echt zou begrijpen wat er beweerd wordt, zouden ze het niet geloven. Een vraag aan jou: Hoe kun je in de echte wereld weten of iets echt bestaat, waar iets van gemaakt is, of een boom echt bestaat?

Als ik hem zie, als ik hem kan aanraken.

Dan pas kunnen we definiëren wat een boom is. Een ding met een stam en een

bast, van hout en met bladeren. Ook de omgeving van de boom kunnen we dan definiëren, zoals ‘komt voor in bos of in park’. Als jij en ook anderen een boom waarnemen, kan die boom worden meegenomen en geanalyseerd worden. Er kan van alles aan ontdekt worden. Heel eenvoudig. Dat kan ook met een kikker. De kikker heeft vier poten, hij is groen en heeft twee ogen. Dan kijk je wat de natuurlijke omgeving van de kikker is, een waterpoel bijvoorbeeld. Daar ga je dan op zoek naar kikkers. Omdat je die daar kunt vinden. Hetzelfde kun je met een bacterie doen. Je kunt honderden verschillende bacteriën vinden. Je kunt ze bestuderen, in kaart brengen wat ze doen en wat hun functie is. Het proces van iets vinden en aantonen dat het bestaat is heel eenvoudig. De definitie van een virus is: het is een stukje dna of rna, heeft een omhulsel van proteïne. Vermeeiding vindt plaats via de cellen. Door dat vermeederen van de cellen, veroorzaakt het ziekten. Daarover zijn mensen het wel eens. Dat zijn virussen. Zo worden ziekteverwekkende virussen gedefinieerd. Maar wat heel anders is dan bij een boom, kikker of bacterie: zo’n deeltje is nog nooit gevonden. Niet in het weefsel van een mens, dier of plant. Er is in de medische literatuur geen enkel artikel over te vinden. Als iemand meent dat ik het bij het foute eind heb, dan nodig ik ze uit dat onderzoek naar me op te sturen. Nooit is er bij iemand met waterpokken, Covid-19, of hondsdoelheid in het weefsel of in afgenomen vloeistof, een deeltje gevonden dat aan de definitie van een virus voldoet. We hebben aan meer dan 200 instituten, inclusief het Nederlandse ministerie van Volksgezondheid, gevraagd onderzoek aan te leveren waarin het bestaan van zo’n deeltje wordt aangetoond. De reactie was dat ze niet over een dergelijk onderzoek beschikken.

Hoe denken virologen daarover?

Die vraag hebben we ook aan hen voorgelegd. Als je 10.000 mensen met Covid-19 hebt en daar wat snot van afneemt, vind je dan een virus? Nee. Om uit te zoeken hoe dat zoeken gaat, ga ik weer terug naar de analogie van de kikkerpoel. Stel, je vindt daar nooit iets dat op een kikker lijkt. Je neemt een monster van het water van de poel en zoekt een stukje tong. Je vindt iets waarvan je stelt: dit moet van de kikker afkomstig zijn. Maar je hebt geen idee of het om de tong van een vis of een salamander gaat. Je kunt het bestaan van

“Je kunt het bestaan van iets niet aantonen met een klein stukje ervan, zonder eerst het geheel te hebben”

iets niet aantonen met een klein stukje ervan, zonder eerst het geheel te hebben. Als je wilt aantonen dat dit stuk tong van een kikker afkomstig is, heb je eerst een kikker nodig. De reden die ze hebben voor niet vindbaar zijn van virussen, is zeggen dat er niet genoeg te

zien is. Er zouden niet genoeg virussen in een monster zitten om ook maar één virusdeeltje te vinden. Dat leidt tot een paradoxale situatie. Want er wordt ook beweerd dat je longen als je ziek bent, vol zitten met virussen. Maar, ook al heb je 10.000 mensen om te onderzoeken, ze kunnen niet één zo’n deeltje vinden. De virologen stellen dan doodleuk, dat ze die niet kunnen vinden omdat virussen allemaal in de cel leven. Daarom vinden we ze niet. Maar hoe komen ze dan van de ene cel naar de andere? Als dit over bomen, kikkers of bacteriën zou gaan, zou niemand het geloven.

Hoe komen ze dan bij virussen?

Wat ze dan doen om aan te tonen dat virussen bestaan, is een monster met snot nemen en daar een celcultuur van maken, bijvoorbeeld op niercellen. Vervolgens halen ze de voedingsstoffen van die cultuur weg. Dan voegen ze het een en ander toe, zoals foetaal kalverense-

“Er kan zelfs geen besmettelijkheid bestaan. Virussen bestaan niet. Bacteriën wel, die zijn echt.”

wordt veroorzaakt door een virus of door een bacterie, daar het bewijs van moeten overleggen. Ik heb geen enkele alternatieve verklaring nodig om te onderzoeken of een virus wel of niet de oorzaak van ziekte is. Waarom wordt iemand ziek? Dat kan van alles zijn, het water kan vervuild zijn met arsenicum of met kwik of aluminium of glyfosaat. Of, je kunt last hebben van de toegenomen straling van

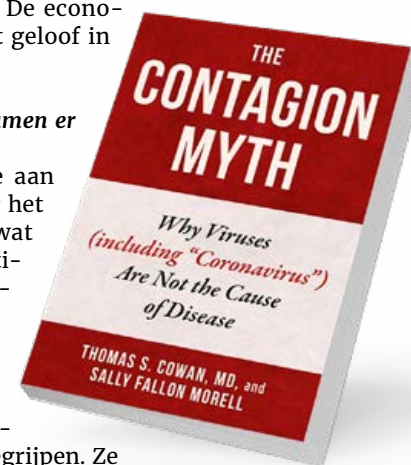
Ja, al die dingen kunnen ziekte veroorzaken. Maar, wat daar bovenuit torent, er is één ding waardoor mensen echt ziek worden: waanideeën. Een voorbeeld: iemand die ik ken is onlangs overleden. Hij was arts en diep overtuigd van de virustheorie. Daarom nam hij een zogenaamd coronavaccin. Snel na de vierde injectie werd hij dood in bed gevonden. Normaal gesproken zouden we zeggen: hij is waarschijnlijk aan de bloedklonters overleden die door de injecties zijn veroorzaakt. Wat is er eigenlijk gebeurd? Overtuigingen en gedachten vertalen zich in actie. Acties hebben consequenties. Dus 20–30 jaar lang heeft hij een diepe overtuiging gehad dat het virussen zijn die ons ziek maken. Maar hij kon daar geen bewijs voor aanleveren. Allerlei handelingen in zijn leven, zoals het voorschrijven van medicatie of vaccinatie, waren gebaseerd op die overtuiging. Die overtuiging heeft ertoe geleid dat hij zich heeft laten inspuiten met

Niets van wat er in de afgelopen twee tot drie jaar gebeurd is, had kunnen plaatsvinden als we niet een collectieve overtuiging hadden gehad dat er besmettelijke virussen bestaan?

Er waren lockdowns omdat we in virussen geloven. De economie stort in door het geloof in virussen.

Wat voor reacties kwamen er op je boek?

Virologen vallen me aan of negeren me. Maar het maakt mij niet uit wat zij, of de ‘vrijheidsactivisten’, Peter McCullough, Robert Malone, en anderen denken. Wat me wel uitmaakt is mensen. Er zijn intussen miljoenen mensen die dit verhaal begrijpen. Ze begrijpen dat wat ze denken en geloven,

“Als iemand mij een paper kan leveren die het tegendeel bewijst, belooft ik publiekelijk toe te geven dat ik fout zat.”

rum, antibiotica en andere toxische stoffen. Dat wordt door elkaar gemixt en als die cultuur dan afbreekt, zeggen ze ‘we hebben een virus gevonden’. Wij hebben zelf dat experiment nagedaan, hebben alle stappen doorlopen, maar er alleen geen snot aan toegevoegd. Die cultuur werd, net als die met snot, op exact dezelfde manier afgebroken. Dat houdt in dat het verloop van de cultuur niets met een virus te maken heeft.

Als je niet kunt aantonen dat een virus bestaat, kun je ook geen besmettelijkheid aantonen.

Nee, er kan zelfs geen besmettelijkheid bestaan. Virussen bestaan niet. Bacteriën wel, die zijn echt. Die kun je ook zien. Je neemt wat af bij je keel. Als je ziek bent, vind je daar streptokokken. Maar dat betekent nog niet dat het die bacterie is, die je ziek maakt. Dat kun je op een simpele manier uitvinden. Je neemt de bacteriën en brengt die in bij iemand anders. Alleen de bacteriën of eventueel een cultuur daarvan. Je voegt geen bacteriën, bloed, snot, antibiotica en kalverserum toe. Om te bewijzen dat die bacteriën je ziek maken, neem je de bacteriën, isoleer je ze, en spray je de bacteriën over de proefpersoon. Je doet dat op de manier waarop ze normaal gesproken verspreid zouden worden. Niet door ze te injecteren in hersenen, dat is belachelijk. Hier is nog een statement: er is niet één paper in de wetenschappelijke literatuur die aantoont dat je, op de normale manier waarop je anders ziek zou worden, een mens of dier kunt infecteren. Als iemand mij een paper kan tonen die het tegendeel bewijst, belooft ik publiekelijk toe te geven dat ik fout zat.

Wat is dan de oorzaak van ziekte?

Wacht even. Als we dit wetenschappelijk zouden benaderen, zou de heersende medische wetenschap die stelt dat ziekte

5G. Het evenwicht in onze cellen, die uit gestructureerd water, een soort gel, bestaan wordt erdoor verstoord. Je lichaam warmt die gel dan op, dat is koorts, en kan op die manier gifstoffen afvoeren, via slijm. Helaas wordt dit ziekte genoemd. Het is de vergiftiging, die je ziek maakt. De koorts is het schoonmaakproces. Als het natuurlijke systeem verstoord is geraakt, word je ziek.

Komt zo’n verstoring dan dus door toxiciteit, elektromagnetische velden en bijvoorbeeld ook door een gebrek aan voedingsstoffen, zoals vitamines en mineralen?

gif. Dat gif veroorzaakt bloedklonters. Daar is hij aan overleden. Wat was dus de doodsoorzaak? Zijn geloof in virussen. Het geloof is dat er virussen bestaan, die ziekten veroorzaken. Maar waar is het bewijs? Als je me niet gelooft, bij de volgende tien mensen die je tegenkomt – vraag hun – hoe weet je dat dit waar is? Nou, omdat tante Bessie ziek werd, dat bewijst dat het een virus is. Omdat ze dit geloven, denken ze dat ze zichzelf kunnen beschermen. Maar dat is tegen een imaginair virus. Dus laten ze zich injecteren, terwijl ze geen flauw benul hebben wat er in die injecties zit.

invloed heeft op wat ze doen. En wat ze doen heeft gevolgen. Ze willen niet ziek zijn en ze hoeven mij niet te geloven. Ik raad alleen aan op zoek te gaan naar het onderzoek dat aantoont dat je ziek wordt van virussen. ■

Noot

- De Nederlandse editie *De Besmettingsmythe* is te bestellen bij succesboeken.nl
- Voor meer informatie over het werk van dr. Thomas Cowan, zie: drtomcowan.com

Rentmeesters van de levende aarde

Rachel Louise Carson (1907–1964) was een natuuronderzoeker, een geboren ecoloog nog voordat die wetenschap werd gedefinieerd. Geboren in Pennsylvania, stroomopwaarts van de industriële kolos van Pittsburgh, waar ze zich bewust werd van de impact die de mens had op de natuurlijke wereld.

Carson riep in 1962 in haar boek *Silent Spring* mensen op verantwoordelijk, zorgvuldig en als rentmeesters van de levende aarde te handelen. Ze waarschuwde voor de gevaren van chemische bestrijdingsmiddelen – zoals DDT – en zette vraagtekens bij de reikwijdte en richting van de moderne wetenschap.

Het boek begint met een “Fabel voor morgen”, een verzameling van waargebeurde verhalen uit vele echte gemeenschappen waar het gebruik van DDT

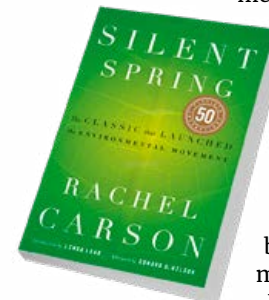
schade had toegebracht aan dieren in het wild, vogels, bijen, landbouwdieren, huisdieren en zelfs mensen. Carson gebruikte de fabel als inleiding tot een zeer wetenschappelijk gecompliceerd en toch al controverseeel onderwerp. Deze fabel maakte een onuitwisbare indruk op de lezers en werd door critici gebruikt om te beweren dat Carson een fictieschrijver was en geen wetenschapper.

In *The New Yorker* werd *Silent Spring* in augustus in drie delen gepubliceerd en kreeg het de nodige aandacht van president John F. Kennedy in de zomer van 1962, waarna het een bestseller en het meest besproken boek in decennia werd.

Silent Spring roept op tot een noodzakelijke verandering in de manier waarop democratieën en liberale samenlevingen werken, zodat individuen en groepen vragen konden stellen over het hoe en waarom hun regeringen het milieu belasten. Carson

riep niet op tot ingrijpende veranderingen in het overheidsbeleid, omdat ze geloofde dat de federale overheid een deel van het probleem was. Ze maande haar lezers en publiek te vragen “Wie spreekt, en waarom?” en de kiem te leggen voor de sociale revolutie. Ze identificeerde menselijke overmoed en financieel eigenbelang als de kern van het probleem en vroeg of de mensheid kon leven als onderdeel van de systemen van de aarde en niet als de meester ervan. Het of en waarom mensen het recht hadden de natuur te beheersen, om te beslissen wie leeft of sterft, om niet-menselijk leven te vergiftigen of te vernietigen.

Carson verwachtte kritiek, maar niet dat ze persoonlijk belasterd zou worden door de chemische industrie en diens bondgenoten binnen en buiten de regering. Ze bracht haar laatste jaren moedig door met het verdieden van de waarheid van haar conclusies, tot haar vroegtijdige dood in 1964. ■

SANDER COMPAGNER

Alles wat we aandacht geven groeit?!

Iedereen die het tot deze bijdrage in de krant gered heeft zal er wellicht wat minder vrolijk bij zitten. Pagina's vol over een afbraakbeleid voor het Nederlandse mkb, een aanstaande energiecrisis en blackouts, sabotage aan kritieke infrastructuur en de dreiging van een Derde Wereldoorlog zijn de revue al gepasseerd. Tijdens de lunch met de makers van de krant werd de grap gemaakt dat we de krant deze week beter de 'onheilsbode' kunnen noemen. Het valt ons zwaar om al deze berichten de wereld in te slingeren, maar om ze aan onze lezers onthouden is ook geen optie.

WE HOPEN BIJ TE DRAGEN AAN EEN KRITISCHE MASSA DIE ZICH TEGEN DEZE PLANNEN VERWEERT

We voelen heel erg dat we het beest in de bek moeten kijken en een rol hebben om de andere, vaak onheilspellende, kant van onze tijdsgeest te belichten. We doen dit in de overtuiging dat wanneer voldoende mensen weet krijgen van de daadwerkelijke agenda's en ontwikkelingen die gaande zijn, dit een verschil gaat maken. Mattias Desmet beschrijft in zijn boek *De psychologie van totalitarisme* de rol die vrijsprekers hebben om een totalitaire staat te voorkomen. Zolang mensen hun waarheid spreken en tegen de heersende ideologie ingaan zal er geen sprake van absolute massavorming zijn, stelt Desmet.

Vaker krijg ik te horen dat we minder of geen aandacht zouden moeten hebben voor de negatieve zaken. Onder het motto dat alles wat we aandacht geven groeit, wordt er zelfs gesuggereerd dat we met onze berichtgeving bijdragen aan de agenda's van de globalisten. Aan deze mensen zou ik willen meegeven dat onze rol, het blootleggen van agenda's en het adresseren van zaken waar men liever geen aandacht voor heeft, de uitrol van alle onmenselijkende plannen juist bemoeilijkt. We hopen bij te dragen aan een kritische massa die zich tegen deze plannen verweert.

En omdat het evenwicht er altijd moet zijn blijven we natuurlijk berichten over de mooie ontwikkelingen. Deze week weer in De Andere Agenda (luister ook naar de wekelijkse Andere Agenda Podcast!) en de artikelen in Samen Leven op pagina 10 en 11. Volgende week zijn we precies een jaar bezig om u wekelijks van nieuws te voorzien en grijpen we terug op het trendverhaal waarmee we op 9 oktober 2021 onze weekeditie zijn begonnen. Steeds meer Nederlanders gaan het zelf doen. Steeds meer Nederlanders maken een fundamentele keuze om niet mee te gaan in de wetmatigheden van het huidige systeem. Steeds meer Nederlanders kiezen ervoor om hun leven niet ten koste van hun medemens of leefomgeving te leven.

Al deze initiatieven gaan uiteindelijk de verandering brengen naar een tijd waarin ieder mens weer telt, waar een menselijk bestaan meer waarde heeft dan geldelijk gewin. Een wereld waarin we in harmonie met elkaar en onze leefwereld kunnen leven. Het centraal gestuurde systeem heeft geen antwoord op de vele decentrale initiatieven die voor onafhankelijkheid en menselijkheid gaan.

We zullen het beest dus in de bek blijven kijken maar we zijn er tegelijker-tijd van overtuigd dat we samen een hele mooie toekomst tegemoet gaan. ■

HANS SIEPEL

De geschiedenis van de Apocalyps

Ik weet het nog goed. Als vierjarige kleuter ging ik naar de zondags-school, waar vele liedjes werden gezongen. De meesten zijn naar het rijk van de vergetelheid afgezakt. Maar één liedje kan ik mij nog heel goed herinneren: 'Stil maar, wacht maar; alles wordt nieuw. De hemel en de aarde.' Een lied over de eind-tijd en een nieuwe tijd. Dit lied is mij altijd bijgebleven en popte, gedurende mijn weg naar volwassenheid, met regelmaat op. Waarom? Ik had lange tijd geen idee.

Na mijn onderzoek naar het Apocalyptisch gedachtegoed viel het kwartje. Heel vroeg al was blijkbaar duidelijk dat de Apocalyps en de beloften over een nieuwe wereld mijn levensthema en werk zou gaan worden. Het is als het ware mijn zielsmissie. Het moest zo zijn. Misschien wel daarom concentreerde ik mijn onderzoek, in eerste instantie, op hoe in het christendom dit onderwerp is beschreven.

De kerkelijke en theologische geschiedenis van de Apocalyps laat een worsteling zien hoe het in de Bijbel beschreven vooruitzicht op een nieuwe hemel en een nieuwe aarde begrepen moet worden. Vele theologen hebben zich in de geschiedenis over deze vraag gebogen. Het theologisch dispuut scharnierde om de vraag of deze nieuwe hemel en aarde letterlijk of allegorisch begrepen moet worden. Het feit dat in de vierde eeuw het christendom door de Romeinse keizer Constantijn tot officiële staatsgodsdienst verheven werd, is voor het antwoord op die vraag bepalend geweest.

Constantijn zat niet te wachten op onrust-stokers die de politieke stabiliteit onder-mijnden met profetieën over de naderende eindtijd. Want waarom zouden zijn onder-danen zich iets aan het wereldlijke gezag gelegen laten liggen als elk moment de Heer terug zou kunnen komen om datzelfde gezag te beoordelen? Apocalyptische voorspellingen leidden tot destabilisatie en daar had het gezag geen behoefte aan. Er moest een theologische uitleg komen die gelovigen duidelijk moest maken dat de Apocalyps niet van deze wereld was. Theologen uit die tijd gingen op zoek om de Apocalyptische Bijbelse teksten te ontdoen van haar letterlijke uitleg als een fenomeen dat het normale aardse leven niet zou beroeren.

Kerkvader Augustinus (354-430 na Christus) heeft de meeste invloed gehad op de verbanning van de Apocalyps als toekomstige gebeurtenis op aarde uit de hoofd-

stroom van het christelijke denken. Tot in onze dagen is zijn uitleg dominant. Hij loste het probleem op door Apocalyptische teksten niet van een letterlijke, maar een symbolische betekenis te voorzien. De Apocalyps moet vooral als een allegorie gelezen worden. De Apocalyptische verhalen in de Bijbel zijn symbolische verhandelingen over goed en kwaad. Ze hebben niets te maken hebben met gebeurtenissen op aarde en de loop van de menselijke geschiedenis. De Apocalyps is volgens hem zeker geen toekomstige collectieve verlossing van de mensheid op aarde.

Stil maar, wacht maar
Alles wordt nieuw
De hemel en de aarde

Zijn visie domineert nog steeds de huidige kerkelijke dogma's. Hij haalde het fundament weg onder de Apocalyptische uitleg van het godsverstand. Logischerwijs kon hij vervolgens geen andere conclusie trekken dan dat alle Apocalyptische Bijbelse verhalen gezien moeten worden als een allegorie, oftewel puur symbolisch. De beeldende en aangrijpende Apocalyptische teksten moeten vooral gelezen worden in de context van een gelovig individu dat zijn weg naar persoonlijke verlossing zoekt.

Zijn gedachten werden uiteindelijk, een jaar na zijn dood, tot leerstelling van de kerk verheven tijdens het Concilie van Efeze in 431 na Christus, waarbij de letterlijke en 'aardse' aspecten van de Apocalyps terzijde werden geschoven en verdronken. Collectieve verlossing op aarde was een vergissing en een illusie. Tot op de dag van vandaag is dit het christelijke dogma. Het verklaart waarom christelijke politieke partijen het nooit hebben over de eindtijd, de Apocalyps en een nieuw begin. Dat verklaart ook waarom de christelijke media, zoals Trouw, EO en KRO/NCRV het tot taboe gemaakt hebben.

Taboe of niet, kerkelijke dogma's en officiële leerstellingen kunnen niet voorkomen dat het Apocalyptische vuur is blijven branden. Vooral tijdens de renaissance zien we een comeback van dit aloude thema, met een enorme opleving van belangstelling voor de oude hermetische wijsheden. In het verlengde van deze 'terugggevonden' mythologische en mystieke kennis groeide opnieuw een levendige apocalyptische stroming. In onze dagen zien we eenzelfde en vergelijkbare herbronning. Ook nu leeft het thema Apocalyps bij het publiek. De crisistoestand in de wereld helpt daarbij natuurlijk ook een handje. Logisch gevolg is een hernieuwde belangstelling voor het wezen van de Apocalyps. ■

BERLIJN GROOTSTE SPONSOR WHO, DUITSE VACCINFABRIKANT PROFITEERT

Dubieuze rol Duitsland in vaccinatiecampagne onderschat

Veel aandacht gaat uit naar de rol die Amerikaanse en Chinese partijen, zowel particulier als publiek, hebben gespeeld in de wereldwijde coronacrisis. Maar de grootste sponsor van het Covid-beleid van de WHO en van de wereldwijde uitrol van de mRNA-vaccins is Duitsland. Het is geen toeval dat een Duits bedrijf, BioNTech, het meeste verdient aan de vaccins.

Fotografie: Asfarijulin

WIN-WIN DUITSE STAAT EN FARMACEUT BIONTECH

Karel Beckman

Onlangs publiceerde het invloedrijke Amerikaanse online medium *Politico* samen met het Duitse weekblad *Die Welt* een uitgebreid artikel met de spannende kop: "How Bill Gates and partners used their clout to control the global Covid response — with little oversight". Bill Gates zou volgens dit artikel de belangrijkste sponsor zijn geweest van het Covid-beleid van de WHO, via zijn Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF) en via GAVI, een publiek-privaat partnerschap dat in de hele wereld vaccins promoot en dat mede door BMGF wordt gesponsord.

De ontwikkeling van het mRNA-vaccin is betaald met Duits belastinggeld

Onder critici van het Covid-beleid ging het artikel meteen viraal. Eindelijk twee mainstreampublicaties die Bill Gates aan het kruis nagelen, zo werd er gejuicht. Dat gejuich is wellicht wat voorbarig. De auteurs van het artikel zijn namelijk niet kritisch op het beleid. Integendeel, zij staan volledig achter het WHO-beleid dat erop is gericht om de complete wereldbevolking in te spuiten met mRNA-injecties. Ze maken alleen bezwaar tegen de dominante rol die Gates volgens hen hierbij speelt.

Er is nog iets mis met het artikel. Het klopt inhoudelijk namelijk niet. In een artikel op de website van het Ameri-

kaanse Brownstone Institute, een van de beste corona-kritische publicaties in de wereld, toont financieel journalist Robert Kogon (een pseudoniem) aan dat er één partij is die met afstand — en ook echt met afstand — de grootste financier is van het WHO-Covid-beleid. Dat is niet Bill Gates, maar Duitsland.

Op de website van de WHO is te zien wie de grootste sponsors zijn van de vaccinatiecampagne van de WHO (los van het algemene budget van deze organisatie). In 2020 waren dat: Duitsland \$425 miljoen, Verenigd Koninkrijk \$124 miljoen, de Europese Commissie \$81 miljoen, de Wereldbank \$67 miljoen, Koeweit \$56 miljoen, Iran \$52 miljoen. De Verenigde Staten stond tiende met \$33 miljoen. De Bill & Melinda Gates Foundation doneerde in 2020 slechts \$14,5 miljoen van het totale WHO-Covid-budget van \$1,34 miljard.

In 2021 bedroeg het WHO-Covid-budget \$1,03 miljard, waarvan Duitsland maar liefst \$386 miljoen bijdroeg. De Europese Commissie, die geen belasting kan heffen en geen kiezers heeft, komt op de tweede plaats met \$110,6 miljoen. Daarna komen Canada met \$91,2 miljoen, vaccin-alliantie GAVI met \$67 miljoen, de VS met \$56 miljoen. De Bill & Melinda Gates Foundation doneerde slechts \$6 miljoen. In het lopen-de jaar, 2022, staat Duitsland opnieuw op de eerste plaats, nu gevolgd door de VS.

Hoe zit het met GAVI? Financiert Gates die organisatie volledig? Nee, deze alliantie van vaccinverspreiders wordt vooral gesponsord door overheden, als eerste de VS, dan het Verenigd Koninkrijk en als derde wederom Duitsland. De Bill & Melinda Gates Foundation betaalt nog geen 10 procent van het budget van

GAVI, dat meer dan \$20 miljard omvat in de periode 2021-2025. Nederland spekt GAVI met \$34,8 miljoen. Ons land droeg slechts \$14 miljoen bij aan het Covid-budget van de WHO in 2021 en niets in 2020. In 2022 staan we echter zesde met nu al \$30 miljoen.

Kijken we naar het totale budget van de WHO — \$7,5 miljard voor 2020-2021, inclusief het Covid-budget — dan is de bijdrage van de Bill & Melinda Gates Foundation met \$592 miljoen een stuk groter, maar nog altijd lager dan die van Duitsland: \$1,5 miljard. De bijdrage van Nederland is \$65 miljoen. Het grootste deel van de Gates-bijdrage gaat echter naar de verspreiding van polio vaccins. De Duitse bijdrage daarentegen gaat grotendeels naar het Covid-beleid en dat houdt in: de vaccinaties.

Zou het kunnen dat het artikel van *Politico* en *Die Welt* bedoeld is als een goochelaarstruc, om ons de verkeerde kant uit te laten kijken? Dat is wat Kogon denkt. Hij wijst erop dat Duitsland een groot belang heeft bij de wereldwijde verspreiding van Covid-vaccins. Of althans, het Duitse bedrijf BioNTech.

Het Amerikaanse Pfizer staat bekend als wereldwijd de grootste leverancier van Covid-vaccins. Wat de meeste mensen zich niet realiseren is dat het Pfizer-vaccin ontwikkeld is door BioNTech, dat ook de patenthouder is. In een eerder artikel op de Brownstone-website laat Kogon zien dat BioNTech veel meer verdient aan dit product dan Pfizer. BioNTech strijkt namelijk wel de royalties op, maar heeft, in tegenstelling tot Pfizer, geen marketing- en productiekosten. Het bedrijf maakte vorig jaar \$15 miljard winst op een omzet van \$19 miljard, een

winstmarge van maar liefst 79 procent. Een derde van de winst ging als belasting naar de Duitse staat, die netto dus verdient op zijn WHO-investeringen. Win-win heet zo iets in sommige kringen.

BioNTech is ook niet zomaar een particulier bedrijf. Het is met subsidie van de Duitse overheid opgezet. De ontwikkeling van het mRNA-vaccin is betaald

BioNTech maakte \$15 miljard winst op een omzet van \$19 miljard, een winstmarge van maar liefst 79 procent.

met Duits belastinggeld. Het vaccin is het enige product dat het bedrijf ooit heeft gemaakt. Dit werpt een interessant licht op het feit dat de voormalige Duitse minister van Defensie Ursula von der Leyen als voorzitter van de Europese Commissie op eigen houtje blijkt te hebben onderhandeld met BioNTech-Pfizer over het grootste coronavaccin-contract ter wereld, zoals afgelopen zomer uitgebreid is gerapporteerd in de media. De sms-correspondentie die ze hierover voerde met Pfizer-directeur Albert Bourla weigert ze openbaar te maken. Von der Leyens echtgenoot Heiko is medisch directeur van het Amerikaanse biotech-bedrijf Orgenesis, dat gespecialiseerd is in gentherapie.

De rol van Duitsland in het Covid-drama gaat nog verder. Het wereldwijde Covid-beleid stelde (en stoelt nog steeds) op de dubieuze, 'overgevoelige' PCR-test. Deze werd in januari 2020 ontwikkeld door de Duitse viroloog Christian Drosten en in recordtempo goedgekeurd door de WHO. Drosten is nu hoofd virologie van het Charité ziekenhuis in Berlijn, waar het WHO-hoofdkwartier voor Pandemische en Epidemische Inlichtingen is gevestigd.

En hadden we al vermeld dat het van oorsprong Amerikaanse *Politico*, dat het grote 'nieuws' over Bill Gates naar buiten bracht, vorig jaar is overgenomen door de grootste uitgever van Europa: het Duitse Axel Springer SE, tevens eigenaar van *Die Welt* en *Bild Zeitung*? Daarmee is niet gezegd dat Duitsland de enige motor is achter het Covid-drama. De wortels van de coronapandemie reiken veel dieper. Maar de Duitse rol sinds begin 2020 is wel opvallend. Is het toeval dat Duitsland zo'n beetje het meest draconische Covid-beleid ter wereld voert en blijft hameren op vaccinatieplicht? De Duitse regering heeft nu alweer, als enige land ter wereld, geld toegezegd voor het Covid-beleid van de WHO voor 2023. ■

Bronnen

- politi.co/3BV8P6p
- bit.ly/who-owns-response
- bit.ly/pfizer-illusion

Meten met twee maten

Saskia van Orly

Tsjonge jonge, het waren me de weekjes well! Politiek en media hebben nu officieel elke vorm van logica losgelaten. Daarbij is dubbele moraal, in de volksmond ‘meten met twee maten’, het aller-nieuwste normaal. Voor wie denkt, waar heeft ze het over, doe ik een rondje bewijslast met wat in het oog springende voorbeelden.

Zweden en Italië. Gezien de sfeer in die landen – net als bij ons volledig naar de kloten – is het geen verrassende omslag dat ze plotseling ‘ultra-rechts’ zijn. Een volledig mislukt migrantenbeleid en economische teloorgang gaan immers op een dag zijn onvermijdelijke tol eisen. Dat een zittende macht niks heeft met nieuwkomers is logisch, maar ook de media zijn volledig van slag. Je zou denken dat die in Italië juist heel blij waren dat Giorgia Meloni de onoplosbare ellende mag gaan oplossen. Nee, ze zijn woedend. En waar niemand in Europa zich ooit druk maakte om het nazi-verleden van invloedsrijke multinationals zoals Bayer, Kodak en Siemens en hun actieve sponsoring van gaskamers en Mengele-experimenten, wordt Meloni nu hysterisch in een historisch perspectief geplaatst en vergeleken met Benito Mussolini. Daarmee is de schuldenpuinhoop die Italië heet, nu met meer dan zestig miljoen inwoners ineens voor een kwart ‘neo-fascistisch’.

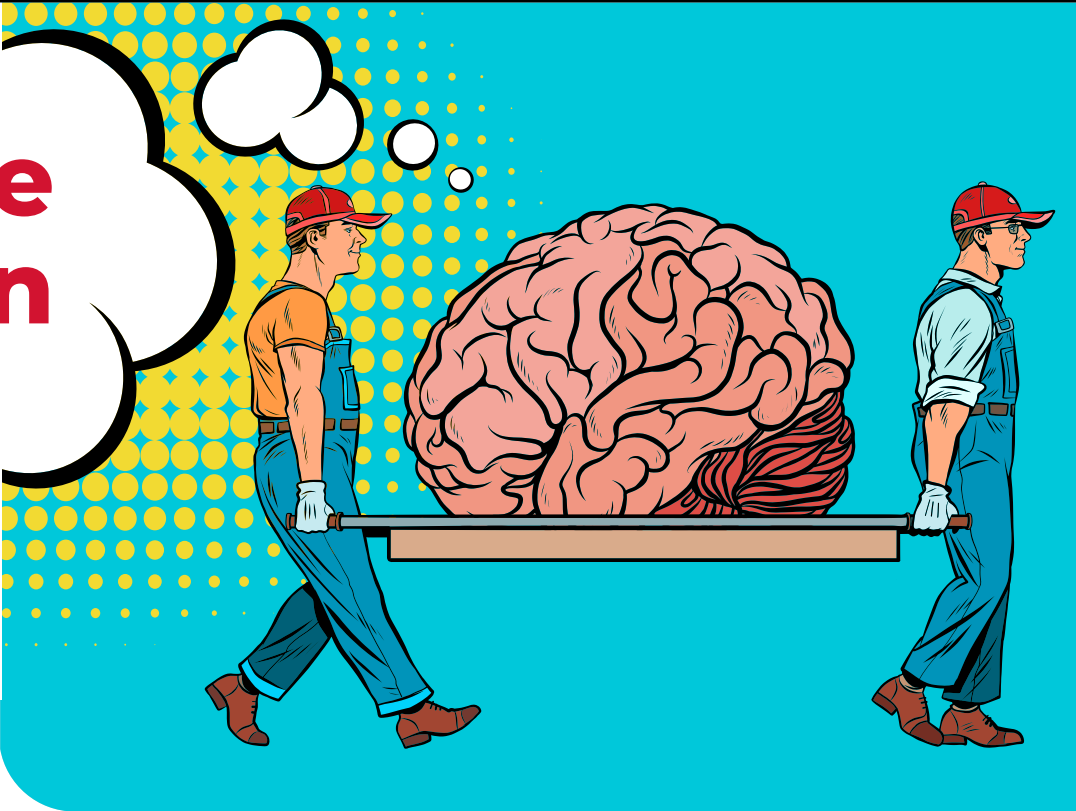
Onverteerbaar voor Rutte’s baas, Ursula von der Leyen. Zeker omdat ze als bloedfanatieke promotor van democratie een prachtig gratis stemadvies had gegeven. De kern daarvan was: Italians, don’t go in se wrrrong dirrrection’. Zo’n 26 pro-

cent van de stemmers trok zich daar niks van aan, maar ook Ursula is het twee-maten-type. Democratie is mooi, maar dan wel op z’n Brussels, natuurlijk. Op una giornata particolare komt haar afrekening.

In ons eigen episch WEF-centrum Holland is het ook op alle fronten een twee-maten-bal. Kaag kon Baudet er ongefundeerd van beschuldigen undercover Poetin-werknemer te zijn, maar toen hij andersom een spionageballetje opgooide, was het kabinet te klein. Zo klein dat er demonstrief werd uitgeweken ‘naar een ruimte elders’.

Een andere twee-maten-meter is onze ‘knuffel-Turk’ Eus. Deze likkende deurmat van Johan Derksen sloeg onlangs zo ver door in zijn deug-Euserij dat hij Ongehoord Nederland onze nationale Ku Klux Clan noemde. Niemand vond dat een probleem en dat is raar. Buitensporig raar als je bedenkt dat elke verwijzing naar de Tweede Wereldoorlog en de holocaust zwaar taboe is. Je wordt er nog nét niet om vergast. Die mildheid is vooral te danken aan de huidige gasprijzen. De horror van de slaventijd kun je er blijkbaar ongestraft bijlepen. Want waar was Akwasi? Of Sylvana Simons? Waar waren de BLM-beweging en Tim Hofman om dit trieste staaltje slavernij-bagatellisering met veel emotioneel vertoon te veroordelen?

Het is natuurlijk geen wedstrijdje WOII versus Slaventijd. ‘Welk leed was het ergste?’. Laten we reëel zijn, zwarte mensen werden in bomen gehangen – zoals Billy Holiday bezingt in *Strange Fruit* – en zelfs lang na de afschaffing van de slavernij, zwaar mishandeld en vermoord. Niet in de laatste plaats door de Ku Klux Clan.

Fotografie: Vasily Kachayev

Iemand die wél de taak op zich nam om de walgelijke Eus-vergelijking in perspectief te plaatsen, was oud-directeur van de NOS, Bauke Geersing. Hij schreef een brief aan huidig directeur Frederieke Leeftang. Daarin benoemde hij heel specifiek de slavernij-bagatellisering en uitte zijn zorgen om de NPO die zich ‘voorbarig en eenzijdig positioneert’. Onnodig te zeggen dat Bauke Geersing onmiddellijk werd neergezet als een oude seniele gek die zijn muil moet houden.

Een wat verder-weg-voorbeeld van dubbele moraal – of eigenlijk meer de Hollandse non-reactie daarop – is iets dat ik zo’n twee weken geleden las. Vanwege de instortende huizenmarkt in China, krijgen mensen die daar een huis kopen er nu een varken bij. Met 1,4 miljard Chinezen is het maar hopen dat Chinese stikstof niet zo vernietigend is als Hollandse. Geen woord daarover van de klimaatfanatici. Misschien vandaar dat de varkensbonus me deed denken aan de prostitutie die Oostenrijkse mannen vorig jaar cadeau kregen bij hun eerste vaccin. Soms is het dus ‘s lands wijs, ‘s lands eer, maar soms ook helemaal niet.

Om het rondje toch wat luchtig af te sluiten wil ik graag iets delen wat een vriendin me pas vertelde. Het is best

Toen hij andersom een spionageballetje opgooide, was het kabinet te klein

den in een psychopathisch schijnsel te zetten. Ik heb echter geen enkel bewijs voor dit vermoeden, dus ik reken op jullie discretie en dat dit vooral binnenskrants blijft.

Tot slot wil ik ons allemaal vast heel veel sterkte wensen voor de komende week.

Ter excuus van mijn wat erg uitwaai-erend verhaal geef ik als bonus een nogal wijze tweet die ik nooit plaats-te: ‘In een van de rijkste landen ter wereld met de meest hoogstaande technologie, zitten mensen zichzelf wanhopig warm te houden met een paar theelichtjes onder een omgekeerde bloempot’.

off-topic, maar omdat ik opliep tegen de grens van mijn complotbegrip, moet ik het even kwijt. Ze vertelde... – en op alles wat me heilig is zweer ik dat ik het niet verzin – dat de meest recente complottheorie is: ‘het hiernaamaals is nu ook in corrupte handen gevallen’. Hoewel ik dus pretender behoorlijk open-mindet te zijn, kon ik er niks bij voorstellen. Wel vond ik de stelling zo geniaal dat ik het niet kon laten om er weer een eigen theorie bovenop te stapelen. Die is: de AIVD heeft deze theorie de wereld in-getrold om de wat dieper denken-

DE MENS ACHTER DE ZORG

Een veilige haven

Sheridah van der Meulen

Tijdens de pauze schoof ineens de manager aan. Het ging over het inplannen van alle coronaherhaalprikken. “Eigenlijk had het al eerder gekund dan oktober, maar we willen het combineren met een ronde van de boosters.” Zachtjes werd gezegd ook te denken aan onze eigen herhaalprik. Er kwam de vraag de zorgvrager en diens naasten te stimuleren zoveel mogelijk gebruik te maken van de GGD-uitnodiging. Dan hoeven wij minder prikken te zetten en is de werkdruk lager. Eerst zou het op een vrijdag gepland worden, maar het is toch een donderdag geworden. Als zorgvragers bijwerkingen krijgen, heeft de dienstdoende arts (die op oproep werkt in een grote regio) het misschien wel erg druk in dat weekend. Alsof alle bijwerkingen binnen 24 uur gebeuren, dacht ik.

Het gesprek herinnerde mij aan de periode van december 2020, toen ik nog werkte met dementerende ouderen. Door

hermetisch afgesloten te zijn van de buitenwereld, kwam pas net voor de kerst het coronavirus op onze locatie. Al die tijd was er opgebouwde angst voor wat mogelijk ging komen. Aangezien er bij ons voor langere tijd geen virus heerste, waren er ook geen beschermende maatregelen nodig. Als de deur in het slot viel, betrad ik een andere wereld. Eigenlijk zoals het leven altijd al was. Even geen besef van wat er buiten de vier muren gaande was. Zelf vind ik het nog steeds een fijne periode als ik erop terugkijk. Een veilige haven. Even op adem komen, weg van de gekte en vergeten hoe de wereld aan het doordraven is in alles. Toen het virus er eenmaal was, gingen ook alle remmen los qua maatregelen. Ergens was ik blij dat ik mijn enkel brak, begin januari. Vier weken is niet lang... Toen leek het wel zo.

Ik zat dus thuis in het gips terwijl de vaccinatiecampagne op gang kwam. De zorg kreeg voorrang. Ik weet nog goed dat ik ergens in de zomer van 2021 verkou-

den werd en niet mocht komen werken. Ik was net weer terug op de afdeling, na een tijdje in de ziektewet. Hoe ik het erover heb ik in een ervaringsverhaal beschreven en gestuurd naar Zorgmedewerkers Verenigd. Titel: “vaccinatiestatus onbekend”. Ik moest mijn verhaal kwijt en was bang dat vaccineren verplicht werd. Dat ik vanaf dat moment zo naar werd behandeld door de collega’s die dus met een persoon minder de dienst moesten draaien, vergeet ik nooit meer. Van het ene op het andere moment korte gesprekken. Wel een glimlach, maar niet gemeend. Vragen als: “Ben jij wel gevaccineerd voor alle andere ziekten?” Ik voelde mij op mentaal gebied ‘naakt’. Alsof een groot geheim ongewild naar buiten was gekomen. De tranen kwamen er pas uit toen ik thuis was. Zoals de introductievraag van mijn verhaal aangeeft: ‘Hoe anoniem zijn je medische gegevens nog bij je werkgever?’ Door het delen van dit verhaal was ik ineens niet meer alleen binnen de zorg. En niet meer de enige die kritisch is op het

Als de deur in het slot viel, betrad ik een andere wereld

zorgstelsel en keuzes van het (politië) beleid. Dat heeft mij gesteuend! Ik heb genoeg mensen in mijn leven die er voor mij zijn en waar ik alles mee kan delen. Daar heb ik ontzettend veel geluk mee! Zij begrijpen alleen niet altijd hoe de wereld van de zorg werkt. Je collega’s, ook al zitten die ergens anders in Nederland, kun je de dingen vertellen zonder al te veel uit te hoeven leggen. Vanaf dat punt, toen ik mijn ervaringsverhaal deelde en hartverwarmende reacties kreeg, was een ding in elk geval zeker: ik zal mij altijd uit blijven spreken! ■

VOLKSREPUBLICIEKEN OEKRAÏNE STEMMEN VOOR TOETREDING RUSLAND

Westen spreekt van ‘schijnreferenda’

In de Volksrepublieken Donetsk en Loegansk en de regio's Zapororizje en Cherson werden afgelopen week referenda gehouden. Volgens de regionale Russisch gezinde autoriteiten stemde een grote meerderheid voor aansluiting bij de Russische federatie. In het Westen en in Oekraïne spreken politici en media eensgezind over ‘schijnreferenda’ en wordt de uitslag niet serieus genomen. Hoe moeten we dit beoordelen?

Ab Gietelink

De Russische persbureaus Tass en Ria Novosti gaven globaal gezien de volgende informatie over de referenda die van 23 tot 27 september plaatsvonden. In de eerste vier dagen toerden mobiele verkiezingscommissies langs scholen, theaters en woonwijken. Op 27 september werden kiezers uitgenodigd in speciale stembureaus. Vluchtelingen konden hun stem uitbrengen op locaties in Rusland. Volgens officiële cijfers waren er in Rusland tussen 2014 en de invasie februari 2022 al 700.000 Russisch-Oekraïense vluchtelingen die vanwege de burgeroorlog uit de Donbas waren gevlucht. Volgens het Russische ministerie van vluchtelingenzaken is het aantal Oekraïense vluchtelingen sindsdien langzaam gestegen tot vier miljoen. Ter vergelijking: Europa telt momenteel 3,5 miljoen Oekraïense vluchtelingen.

De Volksrepubliek Donetsk (DPR) en de Volksrepubliek Loegansk hadden elk ongeveer 450 stembureaus ingericht, naast meer dan 200 stemlocaties voor vluchtelingen in Rusland. De referendumvraag was als volgt geformuleerd: ‘Bent u er voorstander van dat de Volksrepubliek Donetsk (Loegansk) zich aansluit bij Rusland als entiteit van de Russische Federatie?’ De LPR rapporteerde 1.662.607 stemmers (opkomst 94,15 procent), waarvan 98,42 procent voor toetreding tot de Russische federatie stemde. De opkomst in de DPR was 2.131.207 stemmers. Een bereik van 97,51 procent van de kiesgerechtigden, waarvan 99,23 procent voor stemde. In de gehele DPR wonen ongeveer vier miljoen mensen. Het westelijk deel valt onder controle van Oekraïne en heeft dus niet kunnen stemmen en is daarom niet meegenomen in de telling.

In onze media klonk een heel ander geluid door. Redacteuren van de NOS en andere westerse pro-Oekraïense media stelden vanachter hun bureau dat “er geen toezichthouders waren”. Dat terwijl Russische collega’s van TASS meldden: “In de Volksrepubliek Donetsk hielden 129 vertegenwoordigers vanuit het buitenland, met name uit Venezuela en Zuid-Afrika, toezicht op de stemming. Er zijn bijna 550 journalisten uit het Verenigd Koninkrijk, Italië, China, Qatar, Frankrijk en andere landen die toezicht houden op het stemproces”. Een van de toezichthouders was de Nederlandse journaliste Sonja van den Ende, die vanuit Moskou het gebied vijfmaal bezocht. Zij stelde steeds dat de bevolking op de hand van de Russen is.

Hoe verliepen volgens de Russische media de referenda in Zapororizje en Cherson? In de regio Zapororizje is het referendum gehouden op 73 procent van het ‘bevrijde’ grondgebied. Het grootste deel was positief. Het Oekraïens ge-

controleerde deel is niet meegerekend. Stembiljetten in beide regio’s waren in het Russisch en Oekraïens. Kiezers kregen de volgende vraag: ‘Bent u voorstander dat de Zapororizje/Cherson-regio Oekraïne verlaat, een onafhankelijke staat vormt en toetreedt tot de Russische Federatie?’ In Zapororizje brachten 541.093 mensen hun stem uit (opkomst 85,4 procent). 430.268 personen steunden het voorstel. In de Cherson-regio kozen 87,05 procent (497.051) stemmers ervoor om zich bij Rusland aan te sluiten en 12,95 procent (68.832) stemde tegen.

Alle verkiezings-uitslagen tonen sinds 1991 een splitsing van Russisch Oekraïne en Europees Oekraïne

Hoe nu verder? DPR-leider Denis Pushilin, LPR-leider Leonid Pasechnik en hun collega’s hebben de referendumuitslagen aangeboden aan de Russische president en formeel aansluiting gevraagd bij de Russische federatie. De Doema en Federatieraad hebben de procedure voor deze aansluiting reeds in werking gezet. De Verenigde Staten en de Europese Unie hebben de referenda afgewezen. De westerse media spreken – volgens verwachting – over ‘schijnreferenda’. Wordt hier met twee maten gemeten? De westerse machten hebben in het verleden systematisch alle referenda in Russisch gezinde gebieden afgewezen en de voor haar gunstige referenda in Europees gezinde gebieden ondersteund. Bij de ontbinding

BRIEVEN

Geachte Rijksoverheid,

Tot onze ontzetting en verbazing zagen wij – een grote groep mensen met vaccinatieschade – op uw website staan dat vaccinatieschade en het post-vaccinaalsyndroom niet bestaat. Dat is hetzelfde als zeggen dat Covid en post-Covid niet bestaan. Het is onsmakelijk en het ontkennen van het bestaan van de groeiende groep slachtoffers. Ik kan mezelf wel voor de klop slaan dat ik zo dom ben geweest u te geloven, want u liegt al ruim twaalf jaar, maar dit spant toch wel de kroon.

U spreekt schande van een Willem Engel en een Thierry Baudet, maar u bent veel lager gezakt dan zij ooit zouden kunnen. Ik haal even een paar quotes uit uw pagina [Rijksvaccinatieprogramma.nl/vaccinatie-schade](https://rijksvaccinatieprogramma.nl/vaccinatie-schade) aan. “Tegenstanders van vaccinaties halen op internet regelmatig anekdotes aan van zogenoemde ‘vaccinatieschade’ of een ‘post-vaccinaal syndroom’. Het gaat om verhalen van kinderen die na een vaccinatie allerlei klachten hebben ontwikkeld waarvoor geen duidelijk aanwijsbare verklaring is.”

Zomaar twee opmerkingen: wij zijn geen kinderen en er is wel een duidelijk aanwijsbare verklaring, namelijk de Covid-19-vaccinaties. Wellicht kunt u ook Ernest Ramirez, Dallas Filion en de vele anderen die hun kinderen zijn verloren of gehandicapt hebben zien worden even uitleggen dat ‘allerlei klachten’ ook kan betekenen dat je kind in de koeling eindigt?

U schrijft: “Er is veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar bijwerkingen van vaccins. In al het onderzoek dat gedaan is naar vaccins is nooit aangetoond dat vaccinatie chronische klachten veroorzaakt of aandoeningen die ook wel vaccinschade of post-vaccinaal syndroom worden genoemd.” Kunt u aangeven welk onderzoek u heeft gedaan? Ik heb namelijk contact opgenomen met het Lareb, maar dat geeft letterlijk aan – en ik kan u de mail toesturen – dat het alleen registreert, maar geen onderzoek doet. Verder heb ik alle UMC’s aangeschreven en die geven aan dat zij geen subsidie krijgen voor onderzoek naar vaccinatieschade. Enkel de producent doet dat. ‘Wij van wc-eend zeggen dat wc-eend veilig is.’ Ook die e-mails kan ik u doen toekomen.

Wij bieden ons al ruim een jaar aan als onderzoeks-object om het post-vaccinaalsyndroom te onderzoeken. Dit aanbod staat nog steeds. Ik begrijp dat u dat liever op acht muizen doet, maar zolang u ons mensen niet medisch onderzoekt, is het feitelijk onjuist dat u hier onderzoek naar doet. “Vaccinatie-schade”: niet bewezen bijwerkingen”, is misleiding en aantoonbaar onjuist. Want waarom heeft u dan AstraZeneca van de markt gehaald voor 60-minners? Waarom waarschuwt u dan voor myocarditis bij jonge mannen?

Het verspreiden van onjuiste en misleidende informatie is strafbaar. Wij verzoeken u met klem deze onjuiste informatie van uw website te halen, ons te onderzoeken en te helpen. Zoals we al anderhalf jaar vragen. Als wij daadwerkelijk zo zeldzaam zijn, zoals u zelf aangeeft, dan moet dit toch weinig geld, tijd en moeite voor u kosten?

Waar wacht u nog op?

Iris de Boer

*Noot: hierboven leest u een gedeelte van de brief die Iris de Boer, die in De Andere Krant 37 haar verhaal deed, naar de Rijksoverheid heeft gestuurd. Zij had een blakende gezondheid, maar na het tweede Pfizer-injectie veranderde dat.

SERIE 'RECHTE RUG'

Eva van Zeeland (46), journalist, talkshow host en showgirl

Eva groeide als enig kind op bij haar moeder, een zelfstandige zakenvrouw die altijd opgemaakt naar haar werk ging. "Je eigen geld verdienen, niet afhankelijk zijn", zei ze altijd. Haar ouders scheidden toen ze twee jaar was.

Al op jonge leeftijd had ik existentiële vragen. Waarom leef ik als ik doodga, vroeg ik op vierjarige leeftijd. Ik heb mij nooit kind gevoeld, was al jong bezig met filosofie en de zin van het bestaan. Op mijn zevende vroeg ik op het kinderkamp van de baptisten: 'Waarom is God een man en geen vrouw'.

Op mijn tiende was ik bezig met het einde der tijden. Ik heb vijf jaar over de mavo gedaan. Ze kan het wel, zeiden de leraren, maar laat het niet zien. Na twee opleidingen bij Schoevers ging ik werken bij de Body Shop en volgde de opleiding hbo-sportmanagement. Op mijn vijftiende ontmoette ik mijn soul-mate, hij heeft mij ook ontmaagd. Na drie maanden ging het al uit, mijn eerste liefdesverdriet.

Tweëntwintig jaar later, in 2013 kwam ik hem weer tegen en zijn we getrouwd. In 2016 is onze dochter geboren. Al eerder, in 2010 had ik een tweeling gekregen, twee jongens. Ik kon moeilijk zwanger worden en verdiepte mij in voeding en volgde de opleiding orthomoleculaire geneeskunde. De jongens waren twee toen hun vader en ik uit elkaar gingen. De geschiedenis had zich herhaald. Ik stapte toen uit de fitnessbranche waar ik vijftien jaar gewerkt had en begon in 2011 Miss Natural Lifestyle. Net voor Circus Corona was ik bezig stellen te helpen met een onvervulde kinderwens om hun natuurlijke vruchtbaarheid te herstellen.

Toen het RIVM met een nieuwe vaccinatie voor zwangere vrouwen kwam, ging ik daar tegenin. Dat heb ik geweten. Alle trollen werden op mij losgelaten, de reclamecodecommissie en de gezondheidsinspectie bemoeiden zich ermee. Er werden zelfs Kamervragen gesteld. Ik moest gestopt worden. De reacties motiveerden mij innerlijk alleen maar meer. Ik moest een stem zijn voor eenieder die dat zelf niet kon of durfde.

Vanaf 2020 ging ik als journalist aan de slag bij de Onafhankelijke Pers Nederland. Boosheid had niet geholpen. Je moet mee veranderen, meebuigen en innerlijk transformeren. Choco Bliss, een plantaardig medicijn, hielp mij om op die innerlijke reis in mijn eigen ziel te gaan en zo de verbinding met mijn hart te versterken. Ik werd mij bewust van mijn bijna-doodervaring tijdens mijn geboorte. Ik zag altijd de duisternis. De vraag waarom ik op aarde ben is eindelijk beantwoord. Ik ben hier om mijn unieke licht te laten schijnen en plezier te maken op weg naar een mooiere nieuwe wereld. Ik volg mijn eigen agenda. Wat willen we wel. Met mijn *The Great Cosmic Show* deel ik de multidimensionale verhalen van *starseeds*, geavanceerde zielen uit een ver sterrenstelsel. Met mijn 5D datingcommunity bied ik een platform om gelijkgestemde zielen bij elkaar te brengen. Ik help mensen te herinneren wie ze zijn, iets waar ik zelf sinds mijn vierde naar op zoek was. ■

Fotografie: Tobias Asser | Tekst: Ad Nuis